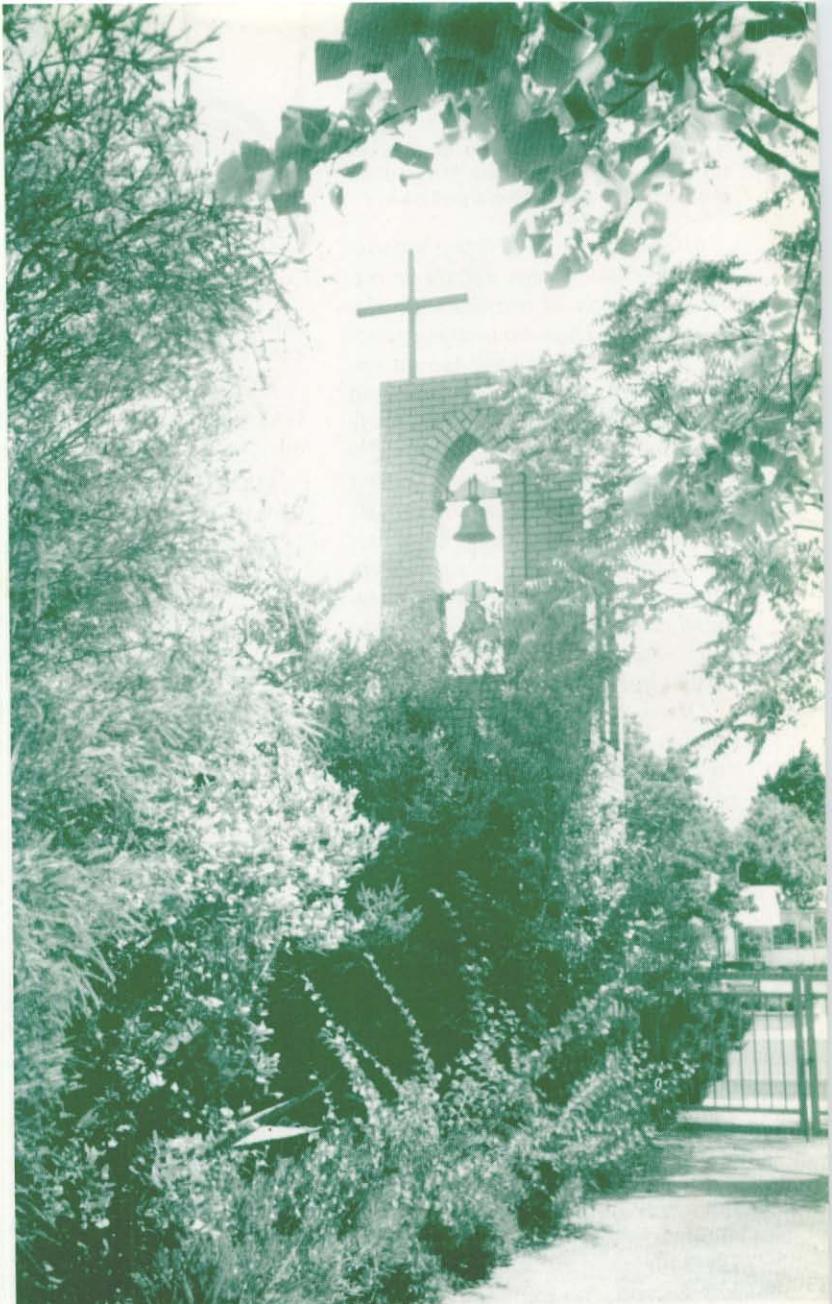

... Da je meni
izslikati
slovensko sobo,
da mi je razdeliti
slovenski strop,
po umetnosti
in po narodni volji:
naši sobi
središče je kot,
naš strop
izvira iz kota,
naše leto iz božiča,
naše družine
iz svete Družine,
naša misel
iz Svetega Duha —
tako je hotel
naš narod.

/Oton Župančič/

LETO -
YEAR 43

APRIL 1994

misli

THOUGHTS

04 MAY 1994

Naslovna slika: Tihožitje ob slovenski cerkvi v Melbournu. Pogled na zvonik z dvorišča Doma počitka.

+ + +

MISLI so vsa svoja leta poudarjale pravico slehernega naroda do resnične svobode in demokracije. Narevno tudi našega slovenskega naroda, ki je trpel pod totalitarnim komunističnim režimom. Veseli smo bili zmage nad enoumjem, četudi je bilo jasno, da prehod v demokracijo ne bo lahek in hiter. Vendar si tudi urednik MISLI ni predstavljal, da bodo bivši člani partije, ki je pol stoletja držala narod v suženjstvu, hoteli izrabljati svoje položaje, zavirati pot demokraciji in se načrtno rešiti oseb, ki pri vodstvu naroda mislijo pošteno.

Oseba, ki je veliko storila za narodovo samostojnost, je morala pasti zdaj – upajmo, da ne za dolgo! – obrambni minister Janez Janša, zaveden Slovenec, mož poštenjak, ki je svojo službo narodu vzel zares. Prav zato je bil na poti stari gardi, zato je moral pasti.

MISLI so mu poslale telefaks s sledеčo vsebino: "Spoštovani gospod Janez Janša! Avstraliski mesečnik MISLI, ki je bil vsa svoja leta neustrašeno na strani resnice, spreminja dogajanja v Sloveniji in je z Vami pri vseh prizadevanjih za boljšo in pravičnešjo ter svobodno domovino pod Triglavom. V želji, da slovenska pomlad – po Vaših besedah – kmalu dozori v slovensko poletje, Vas in vse sodelavce za lepo bodočnost prisrčno pozdravljam! P. Bazilij Valentin OFM, urednik Misli."

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I.) Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnjo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprtjo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 4 dolarje.

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik Lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA – Duhovnik Lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. – Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelaidskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (03)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1993 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

*božje
misli
in
človeške*

Leto
43
št.
4

APRIL 1994

- Slovenija – zemlja mučencev*
 – Jože Horn – stran 97
- Priletela, priletela – pesem*
 – Tone Kuntner – stran 98
- Janša odstavljen* – v Kat. glasu
 – Janez Povše – stran 99
- Ni lahka pot v demokracijo*
 – Dr. Anton Stres – stran 100
- Iz pesmi Prošnja za narod*
 – Stanko Janežič – stran 101
- Sklep slovenske skupine v Filadelfiji, 1976* – stran 101
- Babičina skrinja*
 – Helena Leber – stran 102
- Vtisi na obisku v Sloveniji*
 – Dr. Edi Gobec – stran 103
- Sad zemlje in delo človeških rok*
 A.K. & T.Z. – stran 105
- Središče svetega Rafaela, Sydney*
 – P. Valerijan – stran 107
- Izpod Triglava* – stran 110
- Med hrepenjem in stvarnostjo*
 Nekaj misli ob letu družine
 – Janko Merkač – stran 112
- Posvetitev krščanskih družin*
 – stran 113
- Središče svetih Cirila in Metoda, Melbourne – P. Bazilij* – stran 114
- Moje celice – zapiski iz zaporov*
 – Jožko Kragelj – stran 117
- Naše nabirke* – stran 117
- Kjer ni vere v vstajenje*
 – Slob. Slov. – stran 119
- Razpis štipendij RS* – stran 120
- Telefaks Janezu Janši*
 – SNS Vic. – stran 121
- Z vseh vetrov* – stran 122
- Kotiček naših mladih* – stran 124
- Križem avstralske Slovenije*
 – stran 125
- Pa spet nekaj uvoženega iz Republike Slovenije* – stran 128

SLOVENIJA - ZEMLJA MUČENCEV

SLOVENIJA je danes po svetu že kar dosti poznana in priznana. Po njenih naravnih lepotah, po njeni politični, gospodarski in kulturni pripadnosti zapadnemu svetu, pa tudi po nedolžnih žrtvah tisočev človeških življenj, ki jih je podarila na oltar domovine v drugi svetovni vojni.

Vso to resničnost vsak dan bolj spoznavajo tudi in predvsem naši mladi doma in tisti, ki v vedno večjem številu potujejo na obisk domovine svojih prednikov. **Slovenija** je naša duhovna domovina. Vsi imamo tam naš začetek, vsi imamo tam del našega srca in naše duše, začetek naše kulture in ne nazadnje tudi naše verske vzgoje in krščanskega življenja.

Prav je in spodbidi se, da se vsakdo izmed nas na svoj način vrača v tisti košček posebne lepote, ki nam jo je sam Bog podaril, da bi prijetno živeli in preživel "čas izgnanstva", nekateri z osebnim obiskom, drugi pa samo v svojih spominih in v dobrih željah, da bi Bog ohranil naše ljudi za vse večne čase.

Vsa spoznanja in odkritja zgodovinske lepote Slovenije, njene kulture, zvestobe krščanstvu in današnjega prerojenja nas vse izredno bogati in veseli. Svetovno priznanje njene svobode in neodvisnosti, gospodarski razvoj, ki se, hvala Bogu, kljub težavam obnavlja, in še in še...

Vse to nam je v ponos, v osebno in skupno srečo in v korist vsem dobro mislečim, ki gledajo v celotnem človeštvu res eno samo družino.

Nikdar pa ne smemo pozabiti, da je poleg vsega že omenjenega in ne šele nazadnje, **Slovenija** danes predvsem – **zemlja mučencev**. Krščanskih mučencev. Zemlja, ki je prepojena s krvjo slovenskih življenj, ki so hoteli ostati zvesti Bogu in svoemu narodu do zadnjega svojega diha. In prav zato in samo zato jim je bilo nasilno vzeto in uničeno zemsko življenje.

Slovenija – zemlja mučencev. In zato – sveta zemlja. Na prav poseben način z žrtvijo mučeniških življenj Bogu posvečena. Velika je bila cena krvi, zato je tudi veliko njeno bogastvo. Ne morda v materialnih dobrinah, prav gotovo pa v božjih očeh.

Slovenija je po številu svojih mučencev svetovni velikan. Morda jih imajo drugi narodi več. Pa so tudi milijonsko večji in močnejši.

KLJUB težavam pri vzgoji, ki so danes postale često še večje, morajo starši z zaupanjem in pogumno oblikovati otroke za bistvene vrednote človeškega življenja.

DRUŽINA je prva in temeljna šola družbenega življenja; kot občestvo ljubezni najde v podarjanju samega sebe zakonitost, ki jo občestvo vodi in mu daje rast. V družbi, ki jo pretresajo in razdvajajo napesti in spori kot posledica spopadov med različnimi individualizmi in egoizmi, si morajo otroci pridobiti čut za resnično pravičnost. Samo ta daje jamstvo za spoštovanje do osebnega dostenjanstva vsakega človeka, predvsem pa čut za resnično ljubezen ter za iskreno skrb in nesebično služenje drugim, zlasti pa najrevnejšim in najpotrebnejšim.

JANEZ PAVEL II.

Slovenija - zemlja mučeniške krvi. Komur koli izmed nas še kaj srce po slovensko bije, bi mu ta resnica morala vedno biti v ponos in nikdar pozabljenja. Kdor pa ima srečo, da more Slovenijo osebno obiskati, naj mu ta obisk pomeni duhovno obnovo v zavesti, da stoji na sveti zemlji, kakor takrat Mojzes v božji pričujočnosti.

Obisk Slovenije naj bi vsakogar duhovno obogatil in prenovil, kakor to stori obisk svetih krajev Palestine: Jeruzalema, Betlehema in vse Svetе dežele.

Slovenija je lepa in velika po svojem naravnem in človeškem bogastvu. Več kot to pa je njena vrednost pred Bogom in narodom v njenih mučencih, ki jo poveličujejo na vsakem koraku.

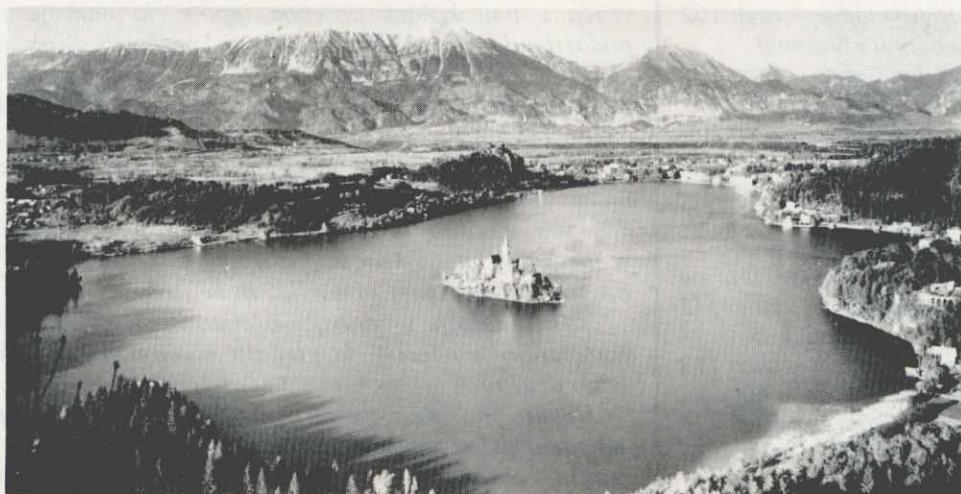
Sveta je zemlja, na kateri stojiš... In taka je slovenska zemlja. Svetu pa je tudi vse to, kar nam ta zemlja rodi.

Kakšno spoštovanje smo dolžni vsem, ki so slovensko zemljo obogatili s svojim mučeništvom, kakor tudi vsemu, kar nas s Slovenijo povezuje in nanjo spominja - jezik, kultura, vera.

Zavedajmo se tega in ljubimo Slovenijo predvsem zato, ker je zemlja mučencev.

O Bog, ohrani nam Slovenijo!

JOŽE HORN

Prijetela, prijetela
mala golobica bela -
srečna, prosta in vesela
kot iz sanj.
Tiko je zagrulila
in zapela kakor slavček
milo pesem o svobodi
na ta slavni dan.

Prijetela, prijetela

Bo živila, preživila,
mala golobica bela,
v divji jati
črnih vran?

Tone Kuntner

Prebrano ob Prešernovem spomeniku
na protestnem shodu v podporo J. Janše

Janša odstavljen

K slike: Ob nepozabnem sprejemu na melbournskem letališču, ko je bil leta 1992 Janez Janša naš častni gost

NEKAJ pred drugo uro v torek zjutraj (29. marca 1994) je slovenski Parlament z 49 glasovi proti 39 odstavil ministra za obrambo **Janeza Janšo** in na njegovo mesto postavil Jelka Kacina. V ponedeljek, tik pred sejo Parlamenta, se je na pobudo Slovenske ljudske stranke, Slovenskih krščanskih demokratov, Socialdemokratske stranke Slovenije in Zelenih zbrala velika množica ljudi pred Prešernovim spomenikom, od koder je krenila pred Parlament in pred njim vztrajala do poznih nočnih oziroma jutranjih ur. Podpora Janezu Janši je bila torej ogromna, vse to pa ni prepričalo levih sil, da ne bi hladnotravno izkoristile priložnosti in brez do kraja raziskanih okoliščin kar na izredni seji odstavile Janeza Janšo. Ta se je v zadnjem obdobju edini odločno upiral vse močnejšemu pritisku "starih" sil, se pravi nosilcev bivšega enopartijskega sistema v pluralistični preobleki.

Dogodki so v bistvu potekali zelo nenavadno, če jih pogledamo od napovedi predsednika republike Milana Kučana dalje, češ da lahko pride v družbi do izbruhotov nasilja proti političnim nasprotnikom. Za te besede so Kučana prijeli razumniki in ga pozvali, naj jih utemelji z dokazi ali odstopi.

Deset dni pozneje pa se je že zgodil incident v Depali vasi pri Trzinu, kjer so pripadniki obveščevalne službe obrambnega ministra s silo artilirali Milana Smolnikarja, verjetnega agenta notranjega ministrstva, ki je zbiral podatke o Janševem ministrstvu. Pri tem je prišlo do lažje telesne poškodbe, predsednik Janez Drnovšek pa je očitno po najhitrejši poti izkoristil priložnost, ki je bila verjetno dobro pripravljena.

Obstaja namreč velika možnost, da je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo uspelo izzvati incident. Zelo za lase privlečen je osrednji Drnovškov razlog, zakaj je predlagal odstavitev obrambnega ministra. Šlo naj bi "za poseg vojaških sil v civilno

območje", kar je za "pravno" državo nedopustno. Človek se vpraša, če je obveščevalni agent v civilu civilist - in hitro dobi odgovor, da ni tako, posebno še, ker je vedno oborožen. Na vsak način je dogodek razdelil v dva dela pravnike in prav tako tudi intelektualce, med katerimi se je posebno "izkazal" Igor Bavčar s svojim Odborom za varstvo človekovih pravic. Ta je bil v času sojenja četverici na strani Janše, sedaj pa odločno proti njemu. Sploh so bili pri glasovanju o Janševi odstavitevi odločilni ravno glasovi tistih strank, ki so bile članice Demosa, nato pa so pod različnimi pretvezami prestopile na levo stran, kamor očitno v bistvu sodijo. Gre za demokrate, Bavčarja, Rupla, kot tudi za levo krilo Zelenih, ki so pristopili k Drnovšku.

Tako ostaja vloga predsednika Kučana zavita v meglo, kar za Slovenijo nikakor ne more biti dobro, saj se njen predsednik v glavnem ne obrača na svoje državljanе. V zadnjem času je očitno brez sramu sodeloval v boju proti Janši, zahteval večje pristojnosti zase na področju obrambe in obveščevalnih služb itd. Na vsak način zelo nenavadna podoba predsednika demokratične države. Na drugi strani je Slovenska krščanska demokracija ponovno postala ključna stranka, kar je bila že v času slovenske osamosvojitve. Od nje je odvisno, kam bo dolgoročno šla Slovenija in odločitev gotovo ne bo lahka. Dejstvo je, da pomeni nadaljnje sodelovanje z okrepljeno levico opravljanje nevhaležnih poslov, ker je Dernovšek zavestno napisal odstavitevno pismo za zamenjavo Janeza Janše takoj potem, ko je krščansko-demokratični notranji minister Ivo Bizjak izjavil, da so bila v zadevi Smolnikar prekoračena pooblastila. In tako bo tudi v bodoče, v kolikor bo Slovenska krščanska demokracija še naprej sodelovala v vladi. Istočasno je jasno, da so "nove" sile, torej tiste, ki niso neposredno nadaljevanje predstavnikov

prejšnjega režima, razdrobljene. Nemara jih bo šele izguba Janeza Janše končno ozavestila in spameovala ter usmerila v večje medsebojno sodelovanje. Ali, kakor je napisal dr. Anton Stres v imenu komisije Pravičnosti in miru pri Slovenski Škofovski konferenci, da so namreč "za razkroj

demokracije od razpada Demosa naprej v največji meri odgovorne tudi stranke, ki so sicer izšle iz demokratičnih teženj slovenskega ljudstva, vendar nimajo dovolj modrosti in odgovornosti za našo prihodnost, da bi delovale enotno in v medsebojnem zaupanju".

JANEZ POVŠE

Ni lahka pot v demokracijo

ČE hočemo primerno oceniti dogodke, ki so v preteklih dneh pripeljali do precejšnje politične zaostritve, moramo izhajati iz dejstva, da živimo v obdobju prehoda iz totalitarnega režima v demokracijo. Komunistični režim je bil nesporno nelegitim, ker je bil zasnovan na zavestnem in načelnem teptanju nekaterih temeljnih človekovih pravic. V tem je njegova trajna moralna nesprejemljivost, zaradi česar katoliška Cerkev ni mogla nikoli nanj pristati, ampak ga je upravičeno ocenila kot moralno slabega.

V tem je tudi razlog, zakaj je sedaj naša moralna naloga, da vzpostavimo čim bolj dosledno demokracijo. To pa tudi pomeni tako imenovano dekomunizacijo, se pravi: dosledno odpravo vseh ostankov in posledic prejšnjega totalitarnega stanja. Izraz "dekomunizacija" povzemam po posvetovanju, ki ga je o tem novembra lani v Benetkah priredila ameriška Fundacija za civilno družbo v sodelovanju z Evropsko komisijo za demokracijo s pomočjo prava pri Svetu Evrope in mnogimi drugimi uglednimi ustanovami. Gre torej za besedo, ki nima nič opraviti s kakšno politično skrajnostjo, ampak je izraz moralne in politične doslednosti ter ga sprejemajo in uporabljajo priznani demokratični forumi.

Dejstvo pa je, da v Sloveniji ta dekomunizacija ne napreduje. Ne gre za to, da bi brez dokazane

osebne krivde preganjali posameznike. Gre za to, da odpravimo krivična stanja, ki so posledice totalitarnega režima. Vendar po štirih letih politične demokracije ni veliko bistvenih sprememb. Žrte političnih sodnih procesov še danes čakajo na rehabilitacijo. Stare sile ovirajo predvsem gospodarske reforme od zloglasne blokade lastninskega zakona naprej. Očitno jim je veliko do ekonomske moči, kajti z njo pride vse drugo. Edino zakon o denacionalizaciji je bil pomemben dekomunizacijski ukrep. Ni čudno, da je že ves čas trn v peti dedičem starega režima. Zato se ponekod ne izvaja ali pa ga izvajajo izredno počasi, kot da bi čakali, da ga parlament spremeni. In res je že na pohodu nova ofenziva proti njemu. Tudi položaj Cerkve ostaja še vedno nerešen. Tako imenovana krovna komisija ne zmora bistvenega premika z mrtve točke.

Te ugotovitve, razen zadnje, niso moje, ampak jih lahko slišimo od najrazličnejših poznavalcev naših razmer. V zadnjih dneh je bilo še nekaj drugih javnih razkritij, ki izdatno potrjujejo, da se stare sile žilavo upirajo vsem globljim spremembam.

Zato ni čudno, da se ljudi polašča nestrnost in prihaja do nove polarizacije. To je vsekakor zelo zaskrbljujoč pojav, ki ni naklonjen zmernim in razumnim političnim silam in posameznikom. Toda

krivda zanj je na strani tistih, ki zavirajo dekomunizacijo. To nujno rojeva razočaranje, gnev, neodgovorne skrajnosti, upravičene ali pa pretirane strahove in nedržavnško ravnanje. Potem pa imajo dejanski krivci za te pojave lahko delo, da kažejo s prstom nanje in se zgražajo nad tistim, kar so sami sprovocirali. V tem so bili Leninovi učenci vedno mojstri. Ali se mora res ponoviti žalostna zgodba iz

druge svetovne vojne?

Končno: kdo lahko trdi, da dosledna odprava posledic nelegitimnega in nemoralnega totalitarnega režima ni moralno vprašanje in moralna zahteva? In kdo lahko potem terja, da mora Cerkev o tem molčati? Samo tisti, ki jim je do tega, da se čim manj zadev spremeni.

DR. ANTON STRES

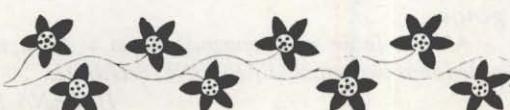

... Tu smo pred Tvojim obličjem –
prevarani, obnemogli
in vsepoečez razdeljeni.
Ti nas opogumi, Gospod,
razprte nas spravi,
v eno nas strni,
močno drevo
različnih vej,
istih korenin ...

/Iz Janežičeve Prošnje za narod. Napisal jo je leta 1991, pa danes ni nič manj potrebna nam vsem in našemu preizkušanemu narodu, ki še vedno išče pot v svojo resnično demokratično bodočnost./

VSAKO LETO, NA PREDVEČER PRAZNIKA
MARIJE IZ BREZIJ, KI VARUJE SLOVENSKI NAROD
IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU, 23. M A J A ,
BOMO V SVOJIH DOMOVIH PRIŽGALI SVEČE,
PREŽIVELI BOMO VEČER
V MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA,
KI SO STOLETJA VODILA NAŠ ROD V DOMOVINI,
OBLIKUJEJO DANES NAS V SVETU
IN PO NAS NARODE, MED KATERIMI ŽIVIMO.
VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI
IN VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V SVETU,
DA SE NAM PRIDRUŽIJO!

Tako se glasi slovesni sklep slovenske narodne skupine, zbrane leta 1976 na evharističnem kongresu v Filadelfiji, ZDA. Tudi letos se na ta "Marijin večer" združimo z ostalimi rojaki doma in po svetu, Narod potrebuje molitve!

Babičina skrinja

KO srečujem osamljene stare ljudi, tako za zaprtimi vratmi lastnih domov kot v različnih ustanovah - vedno pomislim na starejše ljudi, ki so spremljali moja otroška leta.

Takrat smo s spoštovanjem poslušali njihove nasvete in občudovali vir njihovega znanja. Pomenili so hrbitenico vsake družine in zlasti nam otrokom sta babica in dedek predstavljala bogato knjigo pravljičnih zakladov.

V zimskih večerih smo na klopici toplega ognjišča ob svetlobi brleče luči prijetno zaspali ob vojnih dogodivščinah naših dedov in ob vonju sveže pečenega kruha iz krušne peči. Babica je vsak hlebec posebej prekrižala, predno je odrezala prvi kos. Otroci smo ob tem vedeli, da ga niti skromne drobtinice ne smemo zavreči. Brez besed smo razumeli vrednotno in modrost naših dedov...

"Mmmm, kako je dobro! Takšno omako so znali pripraviti le naša babica!..." Neštetokrat se mi misli ustavijo pri njej. Takrat zagledam pred seboj podobo božajočih, mirnih oči. V takih trenutkih začutim v sebi posebno moč in nepopisno gotovost - skoraj lahko rečem, da takrat v meni prevladuje nenanadni mir.

Tako prijeten je ta občutek blagostanja, da se pogosto in rada v mislih vračam v tiste pretekle čase, ko sva z babico delili vsakdanjost.

Popolnoma živo vidim pred sabo našo kraško domačijo in izbo z ognjiščem, kjer babica pripravlja kavo. V skodelico si nadrobi kruha, meni pa ponudi žgance z mlekom.

Slišim, kako mi prigovarja, naj pohitim. Čaka naju cela družinska "žehta", katero morava spraviti do potoka za spranje. Še danes me strese ob misli na hladno žuborečo vodo, rdeče roke od mrazu in ob spominu na belino perila, česar nam danes z vsemi pralnimi pripomočki skoraj ni mogoče doseči.

Ob zaskrbljenih trenutkih sedanjega časa se povrnem k babičini skrinji. Ko brskam po njej, izgine vsa negotovost in nestrnost sedanjosti. Zopet se sprehajam po zelenih tratah in moj "zakaj" se mirno prelije v babičin "zato". In že se v večernih urah zasliši v daljavi zvon, ki vabi k počitku. Pred menoj se zablesti morje iskrečih se kresničk in že občutim topel prijem babičine raskave roke. Najini srca se zdržujejo v skupni molitvi:

"Pojmo spat,
Bog je zlat,
pojmo gledat na stezice,
na vodice,
kaj Marija dela.
V mirnem studenčku nam nogce umiva.
Sveti Peter pa po nebesih hodi,
svetega raja ključe nosi.
Sveti Peter, odpri nam,
da gredo naše duše k vam!..."

Preteklost je odšla za vedno. A kako pogrešam ta nekoč. Današnji časi nam ponujajo vsega. Vendar ne morem preko tega, da ne bi zaželeta vsakemu otroku bogastva babičine skrinje in dedkove modrosti. Rada bi vsem babicam in dedkom, ki samujejo za zaprtimi vratmi in pripovedujejo zgodbe - samoti, ponudila iskrenost objema otročičkovih ročic.

Toliko neizčrpane pozitivne energije je med nami, a toliko otrok na tem svetu, ki brezciljno tavajo po izgubi družinske hrbitenice. Vsakokrat, ko srečujem ostarele v njih osamljenosti, občutim, da izzareva iz njih modrost izkušenj življenja. Množica teh ljudi hrani bogastvo znanja za vnukе, ki pa jih je žal življenje zapeljalo na brzovlak notranjega siromaštva. Ko bi le računalniki današnjega časa lahko zabeležili misli sivolase družine pozabljenih genijev.

Morda le še ni prepozno, da si v Letu družine ogledamo skrivnosti BABIČINE SKRINJE...

HELENA LEBER

Vtisi na obisku v Sloveniji

Članek s podnaslovom "Nebesa pod Triglavom in skrunjenje slovenske kulture" nam je poslal iz ZDA DR. EDWARD GOBEC, ustanovitelj in vodja ustanove Slovenian Research Center of America. Pripis nam pove, da je članek povzetek iz pisma vplivnemu Slovencu, ki so ga zanimala mnenja ameriškega Slovenca, kako izboljšati turizem v Sloveniji.

OBISK v domovini po dolgih 28 letih presledka je bil čudovit, saj smo po njem še bolj prepričani, da je Slovenija ena najlepših dežel na svetu (tudi v Ameriki rojeni hčerki sta stalno vzklikali: "Polno prgišče lepot!") in narod na splošno se nam še vedno zdi zelo dober in gostoljuben. A to ali ono nas je motilo in mislim, da podobno tudi druge domačine in rojake iz tujine in tuje turiste. Naj niti ne omenjam politike in divje (samo)morilne avtomobilske vožnje po cestrah, kjer se zdi dopustno vse in kjer bi nujno morala oblast vse bolj energično nastopiti in napraviti red ter bi pri tem lahko istočasno še kaj zasluzili za vzdrževanje policije ali cest. Dirkanje, skupaj s kajenjem "kot Turki" (ki ga Amerika v svoji deželi na vso moč zavira, ker ve, kako pogubno je za zdravje in draga za ekonomijo, ga pa njeni kapitalisti naravnost zločinsko širijo n.pr. tudi v Sloveniji), pijančevanje, vdor zločinstva, mamil, mafije in ubombafije, skupaj z neprestanimi aferami ali zločinstvom na vrhovih - vse to spada med (samo)morilna slovenska izzivljanja in me zelo zaskrbuje za usodo Slovenije.

Omenim pa naj še en sporeden in popolnoma nepotreben minus za slovenski turizem, namreč **uvoženo nemogočo, neznosno, primitivno ameriško najstniško glasbo**, ki prevladuje v slovenskih gostiščih. Zdi se, kot da bi tekmovali, kako naj osvojimo ravno najslabše iz uživaške kapitalistične družbe, kot so rdeči voditelji prej osvojili žal tudi pokole in druge najslabše komunistične pojave! V prijazenem mestecu K., ki ima tudi za nas zgodovinsko in sentimentalno vrednost, smo žeeli kje blizu Gregorčevega spomenika na kosilo. Toda bila je močno ozvočena tuja glasba, ki je bobnela po vsem trgu, tako neznosna, da smo se raje lačni odpeljali dalje (gotovo bi tudi Gregorčič pobegnil, če bi bil še živ) in drugod poiskali mirnejšo restavracijo. Upam, da ni vsak dan tako, a mi smo pač skušali prekrižariti čim več Slovenije in ni bilo časa za ponovni obisk.

V prelepem štajerskem zdravilišču smo šli na kosilo v restavracijo B. Spet nemogoča primitivna glasba, kot so jo v Ameriki igrali za najstnike pred leti ali desetletji (sedanja je še hujša, le da nam navadno v restavracijah z njo prizanesejo) in ki jo menda iz posebne radijske postaje noč in dan "pumpajo" v lokale! Ko je simpatični natakar vprašal, kako nam je všeč, smo pohvalili vse in rekli le, da bi bilo brez take glasbe še lepše. Ker smo bili skoraj sami, nam je ljubeznivo ustregel.

Mislim, da s tako glasbo Slovenija ogromno škoduje svojemu turizmu in odbija goste z nekoliko bolj kulturnim posluhom, ali jim vsaj omeji dobo gostovanja. Še bolj grozljiva pa je primitivizacija slovenske kulture in zlasti še duševnosti mladih. Ko sem leta 1963 en semester poučeval v Islandiji, sem občudoval islandsko odločnost, s katero so se upirali taki primitivizaciji. In ko smo lani na povratku v Muenchen mimogrede obiskali še Tirolsko in turistični Innsbruck, smo opazili živo nasprote: povsod njihova prijetna domača kultura in glasba in nikjer ni bilo slišati nič primitivnega uvoženega. Tudi majc in kap Chicago Bulls, Jordana itd. zlepa nismo videli, v Ljubljani jih je pa najbrž sorazmerno več kot v Chicagu. Komaj pa kje vidiš kako slovensko zastavico, da ne omenjam slovenskih športnikov ali naših naravnih in kulturnih znamenitosti. Res, še vedno zaslужimo Prešernov očitek: "Kar ni tuje, zaničuješ!"

Bolj postransko je, če je primitivno najstniško ropotanje všeč slovenskim najstnikom ali pubertetnikom, ne glede na njih starost, ki pri radijskem vodstvu zbirajo in "pumpajo" tako glasbo v slovenska gostišča. Saj ti bi jo lahko igrali ali poslušali v svojih lokalih. Bi jim pa nihče, ki je kdaj čital Platona ali pa tudi moderne študije o vplivu glasbe na ljudi ali celo na živali, tega ne priporočal: niti za najstnike, niti za kravice, ovčke ali koštrune. Končno je cilj glasbe, da razvedri, pomiri, opogumi, ali poglobi, ne pa ponori in oglusi! A gostje, ki prihajajo v Slovenijo iz vsega

sveta, skupaj z domačini, v ogromni večini niso pubertetniki. Če jih hočemo pritegniti, je gotovo treba misliti tudi na njihov okus. Mnogi slovenski in tuji turisti želijo slišati kaj pristno slovenskega (saj končno večina potuje, da odkriva nove kraje in nove kulture) in gotovo je tu poleg bogate stare narodne in umetne glasbe, pa poleg Avsenikov, Slakov in raznih drugih slovenskih ansamblov še marsikaj lepega in pestrega. V Modestovem domu v Celovcu smo n.pr. od koroških Slovencev Šternovih dobili kasete ženskega Obirskega okteta, ki so se zdele čudovito lepe nele nama z ženko, ampak tudi našim hčerkam, ki so zrasle v Ameriki, in pozneje njihovim ameriškim prijateljicam. Dermota, Lipovškova, Nanut, Lajovic, Slovenski oktet itd., da ne omenjam glasbenikov iz zamejstva in izseljenstva, od dveh kraljev polk do skladateljev in opernih pevcev, od Fileja in Gallusa, Finkovih, Osane, Spendova, Potočnika, Šubla iz Carnegie Hall ali Šiflerja v Hollywoodu do Jezovška v Nemčiji in - kot pišejo Francozi - slovitega Emila Davorja-Bizjaka v Parizu. Vsi ti in številni drugi bi gotovo mnogo bolj kot tuji najstniški ropotarji zadovoljili tudi goste v slovenskih gostiščih in nam posredovali, ne pa skrunili glasbeno kulturo.

Na potovanjih križem Slovenije smo prvi slišali slovensko glasbo v vrtni restavraciji pri znamenitih Škocjanskih jamah in se je vsi iz srca razveselili. Ko pa se ozremo malo naokrog, opazimo pri zvočni napravi g. Cirila Soršaka iz kanadskega Toronto, ki je tja pripeljal svojo skupino v Kanadi rojenih slovenskih plesalcev. Ne vem, če je kdo sploh opazil ironijo, da v tujini rojeni mladeniči in

mladenke posredujejo čudovitemu turističnemu kraju v Sloveniji nekaj pristno slovenskega, kar domovina Slovenija vsaj v gostiščih tako brezvestno zanemarja!

Nekega večera je ženko in mene vendor pritegnila prijetna domača glasba tudi v Bohinju (pred hotelom Jezero pa se je žal sam sebi drl neki uvoženi "umetnik") in sva pohitela v gostišče Pod skalco, kjer sva odkrila mlade in zelo simpatične slovenske vaške folklorne plesalce. Misnila sva skočiti po hčerki, ki v Clevelandu plešeta v slovenski polkulorni skupini Kres in sta se v hotelu pripravljeni za pot na Triglav naslednje jutro. Komaj sva napravila nekaj korakov, že je bilo slovenske glasbe in nastopa plesalcev konec in začelo se je divje drenje in razbijanje, kot bi se sam hudič zarotil zoper čudovita nebesa pod Triglavom.

Ko sem o tem pripovedoval clevelandskemu primorskemu prijatelju Jošku Jerkiču, mi je še on opisal svoje doživetje. S hčerko Miro, učiteljico, ki je poučevala v Ameriki in celo na Japonskem, sta tudi bila v domovini - hčerka prvič v življenu. Po mučnem poslušanju skoraj najslabše najstniške glasbe (le "metal rock" bi bil še par stopenj niže), je končno šla učiteljica Mira k vodji podjetja in mu povedala, da bi zelo rada slišala kaj domačega. Leta se je opravičeval, češ da bi izgubili vse plesalce, vendor bo njej na ljubo dal zaigrati nekaj slovenskega. G. Jerkič je navdušeno nadaljeval: "Plesišče se je napolnilo kot nikdar prej in ostalo polno ves preostali večer, medtem ko so igrali samo slovensko glasbo."

Pa saj niti ni treba iti tako daleč - nekaj

Planinska idila.
Tičarjev dom
na Vršiču
(1611 m).

kozmopolitanskega je na mestu v gostiščih kulturno razvite turistične dežele. Zakaj bi ne bilo v Sloveniji praviloma mnogo slovenskega, kar tudi tuje zanima, vmes pa kaj lepega iz drugih držav. A to morda s kratko napovedjo in pozdravom gostom tiste narodnosti v slovenščini in še v tujem jeziku. Okusna posvetila te vrste vedno ogrejejo, celo navdušijo. To bi bilo neprimerno bolj kulturno, gostoljubno in tudi bolj privlačno ter zabavno kot primitivno drenje in ropotanje. Obenem bi bilo tudi neprisiljeno vzgojno.

Ko sem bil sam še natakarček v Aleksandrovem domu (zdaj ima dosti lepše ime: Hotel Soča), je v parku R.S. igral filharmonični orkester. In gostje so lahko v predalček odlagali listke s predlogi, kaj naj bi še igrali. Bilo je precej domačega in tujega, od slovenskih venčkov in dalmatinskih pesmi pa do dunajskih valčkov, čeških maršov in slovitih simfonij, a nikdar nič degenerirano primitivnega. V mnogih državah se za mnenja domačinov in zlasti še turistov zelo zanimajo in neprestano zbirajo odgovore na to, kaj jim je všeč in kaj jim ni ter kakšna izboljšanja bi predlagali; zaključke pa kolikor mogoče upoštevajo v svojih ukrepanjih. Mislim, da bi podobno odprt odnos, ob zdravi slovenski kulturni zavesti, lahko zelo koristil tudi slovenskemu turizmu in gospodarstvu.

V Bohinju smo v mraku na mostu ob cerkvici sv. Janeza ogovorili ženičko, ki se je z orodjem na rami vračala s polja. Zvedeli smo, da je vdova, Anica R. iz Gorjuš, ki zdaj domuje v bližini jezera.

Med pogovorom, ko nam je povedala, da je bila ves dan na njivi in mora zdaj še doma opraviti živino, je kar bruhinilo iz nje: "Ljubim polje!" In ob pogledu na gručo precej glasnih mladcev, je dodala: "Skrbi me za našo mladino. Preveč pijejo in kadijo. Veste, poznala sem tako dobrega dekleta, pa so ji na Voglu ponudili mamila. Zdaj je osvojena in je čisto propadla. Vedno več takega se dogaja med nami!"

Teh besed ne bom nikdar pozabil. V 1960-ih sem kot sociolog in socialni psiholog začel proučevati nekaj podobnega v ogroženih predelih ameriških mest. Cele generacije so žal doslej postale degenerirane - zaostale v vzgoji, spolno okužene, osvojene od mamil, tudi zločinske, kar je celo za močno Ameriko grozljivo. Koliko bolj bi bilo grozljivo za majhno Slovenijo!

In vendar je majhnost tudi prednost, kajti odgovorno vodstvo v Cerkvi, pri občilih, radiu in televiziji, vzgoji, kulturi, gospodarstvu in politiki v malem narodu dosti laže spremeni smer. Upam, da se bo Slovenija osvestila, predno ne bo preveč nepopravljive škode! Harvardski socialni psiholog Gordon Allport priporoča "napad na vseh frontah". Morali bi ga slediti skupaj z vabilom slovenskih škofov k moralni prenovi in s pozivom staroste slovenskih socialnih znanstvenikov dr. Antona Trstenjaka, naj se tudi mi vrnemo, dokler ni prepozno, k pristni slovenski poštenosti in poslušnosti - za boljšo bodočnost našega naroda, ki je že vse preveč trpel in zasluzi lepše čase.

A. K. & T. Z.: SAD ZEMLJE IN DELO ČLOVEŠKIH ROK

ZEMLJA JE NAM DANA LE V OSKRBO

V časopisih često beremo resna opozorila o varstvu okolja. Zaradi skrbi za stvarstvo so se odgovorni iz raznih dežel že večkrat zbrali, da bi se soočili s svetovnim problemom in se dogovorili za potrebne skupne ukrepe.

Človekov napredek na raznih področjih namreč ni ostal brez posledic: dež, voda, zrak, zemlja - povsod strup. Le tretjina svetovnega prebivalstva more uživati neokuženo vodo. Iz dneva v dan se

VSAKO LETO obhajamo zahvalne dneve in zahvalne nedelje. Prav. Bogu naj bi izrazili hvaležnost predvsem za sadove zemlje, a še za kaj drugega, saj vse, kar imamo, je končno božji dar. Vsakdanji tok življenja pa tako rad zanaša človeka proč od Boga. Človek si hoče svojevoljno podvreči zemljo in Boga odpisati, kajti njegovo srce je daleč od Stvarnika in Dobrotnika. Hvaležnost ni le beseda ali čustvo, ampak predvsem način življenja in obnašanja. Objestnost do stvarstva zanika hvaležnost.

porabi več vode, čiščenje rabljene vode poskušajo le tu in tam, pitna voda postaja dragocenost, ker s sekanjem pragozdov izostaja tudi dež. Dejstvo je, da je onesnažena večina površinskih voda in podtalnic. V njih se kopici vse več težkih kovin, nitratov in pesticidov, ki jih povzroča gnojenje z umetnimi sredstvi. V vodah se nabira vse več škodljivih odpadkov, ki ogrožajo življenje. Res je tudi, da se tam, kjer ni dobre vode, začne širiti puščava.

Vedno večji razkroj ozona v stratosferi tudi vzbuja zaskrbljenost. Redčenje ozona zmanjšuje samoočiščevalne sposobnosti atmosfere. Kožne bolezni, siva mrena, slabljenje imunskega sistema in motnje dednih zasnov so posledice škodljivih snovi v zraku. Kjer manjka zaščita ozona, tam se dviga tudi temperatura in klima se spreminja. Če bodo umirale rastline, kdo bo ustavil smrt pri ljudeh? Danes umirajo drevesa in rože, jutri bo umrl človek - tako napovedujejo nekateri znanstveniki.

Zemlja - vrt, podarjen ljudem in živalim - se spreminja. Nepremišljeni posegi v naravo povzročajo posledice, ki bodo za rodove za nami hude. Skrb za življenje bo morala postati merilo slehernega človekovega ravnjanja. Zemlja ni naša. Podedovali smo jo in ohraniti jo moramo za ljudi, ki pridejo za nami.

Človek je obdarjen s pametjo in svobodno voljo. V prizadevanjih mu je že marsikaj uspelo. Ponosen sme biti na svoje stvaritve. Ne sme pa pozabiti ali se sprenevedati, da mora ravnati odgovorno. Vedno bo stal pred vprašanjem: Ali smem storiti vse, česar sem zmožen storiti? Nož je koristno orodje. Z njim lahko režem bližnjemu kruhu. Nož pa je tudi nevarno

orožje. Z njim lahko ranim ali celo ubijem. Vsako človeško dejanje lahko prinese življenje ali smrt. Človek pa mora stati vedno na strani življenja. In v ta okvir sodi tudi varstvo okolja.

NARAVA JE BOŽJI DAR

Nujno je in čas je že, da se okrepi zavest, da smo odgovorni za svet, ki nam je podarjen. Zakonodaja je potrebna, a ostala bo prazen papir, če se mi osebno ne zavedamo, da smo poklicani služiti življenju. Kdor hoče skrbeti za človeka, mora biti dober poljedelec in veden vrtnar.

Veliko se lahko naučimo pri plemenih, ki živijo v tesni povezanosti z naravo. Ta jim je nedotakljiva in sveta. Vse jim priča o Velikem duhu, ki je svet ustvaril in ga podaril človeku. S spoštljivim občudovanjem gledajo svet in kar se na njem dogaja po človeku nedoumljivih zakonih. Svet jim ni trgovina, kjer si lahko nabaviš vsega, kar se ti zdi potrebno in nepotrebno. Zanje je svet dom življenja, kamor smeš stopiti s srčno hvaležnostjo. Kar vsameš iz tega doma, mu moraš vrniti. Dom mora ostati urejen in vedno poln.

Morda beremo svetopisemsko poročilo o stvarjenju le z enim očesom. Vtisnili smo si v zavest naročilo, naj oblikujemo svet in si ga podvržemo. Spregledali pa smo pri tem, da se je Stvarnik sam sprehajal po tej zemlji in se veselil velike raznolikosti na njej - "in videl je, da je dobro" (1 Mojz. knj.).

Preden se bo začelo strašno umiranje, naj v nas zaživijo spoštljivo občudovanje, hvaležnost in osebna odgovornost.

Iz "Božje besede"

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE sta bila po dveh letih spet dva patra v sydneyškem slovenskem verskem središču. To nam je omogočilo, da smo poskrbeli za službe božje po vseh krajih, ki jih v teku leta redno obiskujemo. Novodošlega patra TOMAŽA MENARTA smo pozdravili pri Sv. Rafaelu na cvetno nedeljo. Pred blagoslovom olj, butaric in zelenja na našem dvorišču, ga je pozdravila in mu izrekla dobrodošlico tajnica našega cerkvenega sveta, Marjeti Bolko. P. Tomaž je bil takoj "vržen v delo" ter se je za praznike že srečal z rojakiv Sydneyu, Wollongongu, Canberri, na Zlati obali in v Brisbanu. Na veliko noč je zjutraj ob osmih vodil v Merrylandsu slovesno vstajenje s procesijo in sveto mašo, nato pa je odšel v Figtree, kjer se je vse to velikonočno bogoslužje ponovilo. Od tam ga je vodila pot še v Canberro. Ker še ne pozna krajev, kjer živijo in se srečujejo pri slovenskih mašah naši ljudje, pa tudi vožnja po levi je zanj nekaj novega, je šla z njim s. Francka, ki obenem povsod vodi petje pri bogoslužju. P. Tomaž bo na peto nedeljo v maju srečal tudi rojake v Newcastlu, ki imajo ta dan svojo redno mašo in zaradi maja tudi šmarnično pobožnost.

DOBRODELNI PIKNIK za olepšanje našega pokopališča je dal temu našemu skladu močno injekcijo - dvignil ga je za 1,545.- dolarjev. Če k temu prištejemo dosedanje darove vse do 12. aprila, potem je končna številka sklada 6,325.- dolarjev. Žal je zaradi naglice pri pripravljanju "Rafaela" pred veliko nočjo omemba tega izpadla. Pa naj se zdaj na tem mestu zahvalim vsem dobrotnikom, kakor tudi prvi delovni skupini za vse delo pri dobrodelnem pikniku. Imamo tudi že podjetnika, ki bo začel z delom na kapelici, čim bodo končane formalnosti pri pokopališki upravi. Ko bo delo steklo, bom spet poročal, tako v "Mislih" kot v naših tedenskih oznanilih "Nedelji", da boste na tekočem.

PETI PASIJON je bila dobrodošla novost za letošnjo našo veliko noč. Skladatelj tega svetopisemskega besedila je pok. profesor Matija Tomc. Sestra Francka ga je naštudirala z organistinjo, mešanim zborom in solisti. Tako je bil peti pasijon po Marku na cvetno nedeljo, na veliki petek pa po Janezu. Zbor je prepeval tudi pri maši na cvetno nedeljo, zadnje tri dni velikega tedna ter pri vstajenju in slovesni maši na veliko noč. Mislim, da pevci po pravici zaslužijo veliko priznanje za njihov trud in uspeh, s katerim so obogatili naše praznovanje praznikov vstajenja. Omembe in pohvale vredno je tudi spokorno

SV. RAFAEL SYDNEY

*Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

bogoslužje na veliko soboto pred vigilno mašo. Mešani pevski zbor je izvajal postne pesmi na odru ob oltarju ob slikah, ki so se vrstile na platnu na steni poleg križa. Henry Stariha je poskrbel za tehnično stran prireditve ter s svetlobnimi učinki pokrbel za pravo razpoloženje pri nastopajočih in udeležencih.

BOG PLAČAJ vsem, ki ste ob priliki praznikov prispevali za razne potrebe naše cerkve in verskega središča. Ti darovi nam omogočajo, da plačujemo številne obveznosti. Med temi je račun za zavarovanje cerkve, dvorane in ostalih poslopij ter opreme - letos narastel kar na \$5,262.46, da ne omenjam elektrike, vode, telefona, davka občini, vzdrževanja avtomobilov in stroškov za bencin...

PIRHOVANJE je bilo letos po nekaj letih spet dvojno: na dveh krajih isti dan. Tako se ne more ne eden ne drugi prireditelj pohvaliti z uspehom. Res

**P. TOMAŽ
MENART, OFM,
novi vodja
sydneyškega
slovenskega
misijona
sv. Rafaela**

škoda časa in dela, ki ga prostovoljni delavci vložijo v prireditve te vrste. Naše versko središče ima že dolga leta le dve večji prireditvi na leto za svoje vzdrževanje: dan po božiču in dan po veliki noči. Do nedavnega na ta dva dneva v Sydneju ni bilo druge prireditve. Lepo in prav bi bilo spoštovati to našo tradicijo.

MED POKOJNIMI naj tokrat omenim sredi marca umrlega rojaka **KARLA (CHARLES) KADUNCA**. Umrl je v kraju Woy Woy, Central Coast, NSW, pred leti pa je živel v Wollongongu. Žal drugih podatkov o njem nimamo na razpolago. Kdor je pokojnika poznal, naj nam sporoči vsaj kraj njegovega rojstva, datum rojstva in smrti. Za uslugo že vnaprej iskrena zahvala!

Umrla je tudi dne 14. aprila 1994 v Wollongongu **MINKA KOPRIVEC** r. Stojčevska, stara komaj 46 let. Iskreno sožalje možu Francu, sinu Robertu z ženo Suzano in hčerki Anici! - Več podatkov o njej pa v prihodnji številki Misli.

KRSTI - Saskia Aleksandra Urbas, ACT. Oče Evgen, mati Helena r. Udovič. Botri sta bili Marjana Petač in Vida Udovič, ki sta ju pri krstu zastopala Franc in Antonija Poklar. - Cerkev sv. Petra in Pavla, Garran, ACT, dne 20. marca 1994.

Damian Ivan Da Silva, Botany, NSW. - Oče George, mati Diana r. Grlj. Botra sta bila Toni in Claire Grlj. - Cerkev sv. Bernarda, Botany, NSW, dne 20. marca 1994.

Jacob Andy Marjan Galea, Mulgoa, NSW. Oče Dominik, mati Mary Snežana r. Brezovnik. Botrovala sta Andrej Galea in Monika Brezovnik. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 9. aprila 1994.

Loren Matthew Družinec, Colyton, NSW. Oče Drago, mati Erika r. Gomboc. Botra sta bila David in Sue Marks. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 10. aprila 1994.

Christopher John Modini, Drummoyne, NSW. Oče Jerry, mati Tania r. Gržina. Botra sta bila Phill Mahony in Eva Samsa. - St. Mark's, Drummoyne, NSW, dne 10. aprila 1994.

Aleksander Sutton, Paddington, Qld. Oče Bruce Robert, mati Marija Zdenka r. Čarman. Botrovala je Marica Podobnik. - St. Mary's, South Brisbane, dne 10. aprila 1994.

Iskrene čestitke novokrščenim malčkom, staršem in botrom! Prosimo za nove kristjane, da bi hitro napredovali v milosti pri Bogu in pri ljudeh ob podpori dobrega zgleda staršev in botrov!

POROKA - Dominik Galea, Greystanes, NSW, sin Andreja in Janelle r. Welch, in **Marija Snežana**

Brezovnik, Mulgoa, NSW, hčerka Marjana in Milice r. Andačič. Priči sta bila Andrej Galea in Lisa Phillips. - Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo dne 9. aprila 1994.

Mlademu paru naše čestitke ob sklepanju zakona. Želimo jima obilico božjega blagoslova na skupni življenjski poti.

VNEBOHOD praznujemo v Avstraliji na nedeljo po prazniku, letos 15. maja.

WOLLONGONG ima v maju sveto mašo na obe običajni nedelji - drugo in četrto - 8. in 22. maja, vsakič ob petih popoldne. Poleg tega bo maša s šmarnično pobožnostjo vse srede ob sedmih zvečer.

CANBERRA pride za slovensko mašo na vrsto kot običajno na tretjo nedeljo v mesecu, torej 15. maja (še vedno ob sedmi uri zvečer), 19. junija in ves zimski čas pa ob štirih popoldne.

NEWCASTLE bo spet imel obisk slovenskega duhovnika in sveto mašo, kakor tudi šmarnično pobožnost, v nedeljo 29. maja ob šestih zvečer.

SURFERS PARADISE bo za slovensko mašo spet na vrsti v soboto 28. maja ob 7.30 zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac, Qld. Ker je mesec maj, bomo maši dodali še šmarnično pobožnost s petimi litanijami. Obvestite se med seboj! Vsi lepo vabljeni!

BRISBANE ima slovensko mašo naslednji dan, to je v nedeljo 29. maja, ob 11.30 dopoldne. Po maši bo pravtako šmarnična pobožnost s petimi litanijami, kar je naša stara lepa navada v mesecu maju. Naslov Marijine cerkve, kjer se zbiramo k bogoslužju, je: vogal Peel & Merivale Sts., South Brisbane. Pridite polnoštevilno!

"SPET KLIČE NAS VENČANI MAJ..." Pri Sv. Rafaelu bo šmarnična pobožnost vsak petek ob 6.45 zvečer, sledi ji sveta maša. Pridite zgodaj, saj bo Najsvetejše izpostavljenlo že od šeste ure dalje. Ob 6.15 je že prilika tudi za zakrament sprave.

Naše družine prosim, naj napišete svoje ime na koledar pri vhodu v cerkev, kdaj želite imeti na svojem domu kip Fatimske Matere božje in večer molitve, na katerega povabijo svoje znance k rožnemu vencu in k šmarnicam.

LETO DRUŽINE je še en dodatni razlog, zakaj naj bi se radi zbirali k šmarnicam v cerkvi in po

domovih v tem Marijinem mesecu. Molili bomo tudi posebno molitev za družine, ki jo je za naše in adelaidsko središče natisnilo melbournsko središče. Vsaka družina bo dobila en izvod te molitve.

To leto posebej molimo za mir in ljubezen v naših družinah, kakor tudi za naše bodoče družine, torej za mlade, ki se pripravljajo na zakon. Ne bomo pa pozabili tudi tistih, ki zakona ne cenijo.

BINKOŠTI - praznik Svetega Duha - so letos 22. maja. Na ta praznik se bomo pripravili s posebno devetdnevnicico, da se zahvalimo za zakrament svete birme ter darove Sv. Duha, ki smo jih prejeli. Obhajanje praznika je za nas vse opomin, naj v sebi obudimo delovanje Sv. Duha, če smo to zapravili ali zanemarili. Saj je zakrament svetega potrjenja za vse življenje, ne le za birmanski dan.

To devetdnevnicico opravljajte tudi po družinah. Upam, da vsi veste, kaj devetdnevica pomeni. Ne kakor tisti faran, ki je prišel k župniku in

dejal: "Rekli ste mi, naj napravim devetdnevnicico. Opišite mi, kako izgleda, pa vam jo bom napravil, saj sem dober mizar!..."

STOJNICA je spet na vrsti v sredo, 4. maja, in se vam vsem priporočam za cvetje (materinski dan!) in primerne predmete v dobrem stanju.

NAŠIH BOLNIKOV ne smemo pozabiti. Radi jih obiskujmo in jim lajšajmo dolge dneve bolezni. Sporočite nam, če je kdo bolan. Naš cerkveni svet ima poseben odsek za obiske bolnikov. Tudi se radi bolnikov spominjamamo pri nedeljski maši, če le zvemo zanje.

SPREMENBO NASLOVA, če se selite, nam gotovo sporočite. Vam bomo hvaležni. Doslej smo dobili že 25 vrnjenih velikonočnih "Rafaelov", ker naslovi niso več pravilni, novih pa nimamo.

Ista prošnja velja tudi za naročnike mesečnika "Misli", kar mi bo p. urednik gotovo potrdil.

P. VALERIJAN

Pogled skozi okno
na prelepo
Martuljkovo skupino
naših gora

IZPOD TRIGLAVA

"RAZMERE, v katerih živimo, vedno bol zahtevajo moralni napredek in moralno prenovo. Skupaj z večino naših sodržavljanov smo prizadeti ob vedno novih odkritijih nepoštenosti, s katerimi nas seznanajo sredstva javnega obveščanja. Medtem ko se z ene strani povečujejo stiske številnih naših državljanov, ki izgubljajo delovna mesta ali pa za svoje težko delo dobivajo nezadostne prejemke, vidimo, da se na drugi strani nekateri na veliko okoriščajo na način, ki ne škoduje samo našemu gospodarstvu, ampak prav tako tudi moralnemu ugledu naše mlade države..." so napisali slovenski škofje za zadnji božič. Za te iskrene besede so doživeli napade s strani teh, ki so se čutili prizdeti. A škofje imajo pravico in dolžnost povedati svoje, ko gre za moralna načela, ki naj bi bila za vse ljudi obvezno pravilo življenja.

V PODPORO boju proti korupciji se glasi Izjava komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci z dne 14. marca letos. Najprej poudari, da so različne oblike korupcije v demokratični družbi nevaren in škodljiv pojav. Potem nadaljuje: "...Korupcija neposredno ogroža pravno državo. Uspeva predvsem tam, kjer ni zadostnega nadzora nad dejavnostmi in posli na najrazličnejših ravneh javnega in gospodarskega življenja. Zato je razumljivo, da se še posebej širi v nedemokratičnih in totalitarnih državah.

Naša država je še vedno v obdobju prehajanja iz totalitarne v demokratično državo. Nima še vse potrebne zakonodaje za učinkovito preprečevanje nelegitimnega okoriščanja. Mogoče to vsaj delno razloži, zakaj tudi pravosodje na tem področju ne kaže vedno in povsod tako velike odločnosti, kot jo

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

opažamo v drugih državah z dolgo demokratično izkušnjo. Po vsej verjetnosti so tudi krogli, ki jim korupcija koristi, dovolj močni, da zavirajo odločno ukrepanje. Zato komisija najprej podpira vse tiste v SDK, tožilstvu in pravosodju, ki pa se vendar trudijo za spoštovanje zakonitosti in poštenje v poslih.

Komisija Pravičnost in mir želi javno podpreti tudi vse druge posameznike in organizacije, stanovska društva, politične stranke in združenja, ki so se odločili korupciji napovedati odločen boj. Obtožbe, da ge za nedemokratična prizadevanja, so povsem neutemljene in naravnost protislovne. Resnica je namreč ravno nasprotna. Vsak pravi demokrat in zagovornik pravne države se bojuje proti vsem oblikam korupcije, saj korupcija in druga protipravna dejanja onemogočajo demokracijo. Komisija poudarja, da je vztrajan in dosleden boj z vsemi legitimnimi sredstvi proti vsem oblikam nepoštenosti in nemorale - torej tudi proti korupciji - še posebej dolžnost tistih, ki se imajo za kristjane in ki se sklicujejo na krščanski etos."

OB PRILIKI petdesetletnice smrti slavista dr. Antona Breznika, duhovnika in zadnjega ravnatelja predvojnih Škofovih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano, so se mu rojaki Ihanci oddolžili z lepo spominsko slovesnostjo. Praznovali so v soboto, 26. marca, pred njegovim spomenikom v središču Ihana. Breznikovo delo temelji na živem govoru, ki je doma med ljudmi. Njegove štiri slovnice, dva pravopisa ter cela vrsta jezikovnih razprav so Brezniku napravili prostor med slavističnimi odličniki. Širino Breznikovega jezikoslovnega dela je na proslavi predstavil dr. Jože Toporišič. Pri kulturnem sporedu so sodelovali cerkveni pevci, kamniški Koledniki in recitatorji pesmi, med častnimi gosti pa je bil tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar.

Za petdesetletnico smrti so dr. Brezniku odkrili tudi doprsni kip v na novo zbrani knjižnici obnovljene gimnazije Škofovih zavodov.

NADŠKOF DR. ŠUŠTAR je bil imenovan za rednega člena Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu. Enako čast je prejel tudi profesor Svetega pisma na ljubljanski Teološki fakulteti, dr. Jože Krašovec.

CANKARJEV DOM v Ljubljani je objavil nekaj številk o svoje delovanju v lanskem letu. V njem je bilo 1.051 kulturnih in kongresnih prireditev, ki se jih je udeležilo 355.000 ljudi.

Največji je bil obisk koncertov, ki jih je bilo 232. V našem letu narašča število kulturno-umetniških prieditev, še vedno pa ima vodstvo Doma težave dvigniti število mednarodnih kongresov.

V NASPROTJU s Planino pri Rakeku se vaščani Sv. Duha pri Škofji Loki niso protivili, da bi se v "nunskem gradu" (ime izvira iz tega, ker so v gradu pred vojno uršulinke imele dekliško šolo) odprl dekliški center za zdravljenje narkomanov. Nekateri so celo predlagali za to važno zadevo tudi prostore v škofjeloški občini, kamor bi namestili Don Pierinijevo skupino za zdravljenje odvisnosti od mamil.

ŠKOCJANSKE JAME so bile pred sedmimi leti vpisane v Unescov seznam svetovne naravne in kulturne dediščine. Pogoj je bil, da Slovenija v dogovorenem roku izpolni potrebne ukrepe in zagotovi celotno ekološko sanacijo jam. Zdaj je končno zakon pripravljen in bo razširil območje parka od 338 na 415 hektarov. Temu ozemlju so vključene vasi Škocjan, Betaje in Matavun. Na tem področju raste kar devet redkih vrst praprotnic in semenk in živi šest različnih vrst netopirjev. Tudi je tu kar 37 arheoloških najdišč ter pet grobišč iz prazgodovinske dobe. Nujno bo še očistiti reko, ki ponika iz Škocjanskih jam.

DINOZAVRI zadnji čas ne straše samo po Avstraliji in Ameriki, ampak jih je vedno bolj polna tudi Evropa. Pojavili so se tudi v slovenski prestolici. Pred Halo Tivoli so razstavili petnajst lutk teh predpotopnih živali, ki so jih izdelali v Rimu. - A poročilo dodaja, da so nekateri Ljubljanci nad razstavo razočarani in jih moti zlasti visoka vstopnina.

SVETI MODEST, apostol karantanskih Slovencev v osmem stoletju, ki je postavil prvo slovensko cerkev - Gospovsoto, je dobil končno prvo cerkev na Slovenskem, posvečeno svojemu imenu. Nadškof Šuštar je 12. decembra v župniji Kranj-Zlato polje blagoslovil gradbišče in temeljni kamen cerkve novoustanovljene fare sv. Modesta.

V TERORIZEM leže počasi tudi republika Slovenija. Je pač del nemirnega sveta in dežela "na prepihu", kot včasih beremo. S problemi terorizma se bavi posebna protiteroristična zaščita v okviru specialne enote slovenske policije, ki je v Sostrem dobila nedavno nove prostore. V njih ima vso potrebno tehnično infrastrukturo, da se usposablja in uri v vseh veščinah protiterorističnih akcij.

V zadnjih treh letih je bilo v Sloveniji preko

petdeset terorističnih napadov. Tem se pridružujejo še anonimne grožnje posameznikom in ustanovam. Porast teh je občuten. Pred štirimi leti so prijavili 70 takih groženj, leta 1991 je bilo teh prijav 300, naslednje leto pa že 400. Za lansko število še ne vemo, a nič ne dvomimo, da je še više.

URAD ZA VERSKE SKUPNOSTI je bil proti koncu preteklega leta ustanovljen pri Vladi Republike Slovenije. Ustanovitev je slovenska Cerkev pozdravila, saj je bilo potrebo po takem uradu čutiti že delj časa, kot je izjavil pomožni škof Alojz Uran, predsednik cerkvenega dela Mešane krovne komisije katoliške Cerkve in Vlade RS. Poudaril pa je, naj bi ta novoustanovljeni Urad nikakor ne bil nadaljevanje nekdajne Komisije za odnose z verskimi skupnostmi, ampak strokovna služba, ki bo na osnovi ustave in zakonov uresničevala ustavno določbo, da je v državi Sloveniji, ki hoče biti demokratična in pravno urejena, delovanje verskih skupnosti svobodno.

JANŠEVA AFERA je očitno zelo omajala stolček Kučanu. Ta je izgubil vso svojo karizmo, celo dnevnik Delo piše proti njemu in ga dolži, da je preko njemu zvestih tajnih služb kontroriral vse politično življenje ali pa celo skonstruiral vso afero, da bi se rešil Janše. Ob začetku dogodka je odšel v ZDA na sicer privatni obisk, a je dejal zunanjji minister Peterle, da brez vsakega priporočila vlade. Vse izgleda, da je hotel s svojo odsotnostjo vzbuditi mnenje, da on nima nič pri vsej zadevi, kar pa mu nihče ne verjame.

PODATKI Inštituta za varovanje zdravja, ki jih zbirajo na perinatološkem centru, odkrivajo marsikaj. V njih so za obdobje 1987-92 zasledili, da se v gorenjski regiji rodi 18 otrok na tisoč rojstev s prirojeno okvaro, v novogoriški 23,1, v celjski 18,4, v koprski pa 16,6.

Če pogledamo še slovensko povprečje, nam zanj isti viri povedo, da je med tisoč rojstev 16 ali 17 otrok rojenih z večjo ali manjšo okvaro.

PRI pojmu družine ni težava v tem, da bi nam bil tuj ali abstrakten - nasprotno, preblizu nam je. Sleherni izmed nas ima svoje izkušnje z "družino", vsak je hčerka, sin, oče ali mati. Vsak ima s svojo družino tudi svoje veselje, predvsem pa svoje težave; vsaj moj osebni vtis je ta, da je o družini govor večinoma v zvezi s krizo, problemi ali skrbmi, tako da nastaja vtis samoumevne problematičnosti družine. Tudi "mednarodno leto družine", ki ga je za letos oklical organizacija Združenih narodov, izhaja iz domneve, da je družina v krizi. Tudi govori, ki sem jih poslušal ali bral ob otvoritvi tega leta, so bili uglaseni na lamentiranje.

Mnogi, ki so odgovorni za kakšno skupino, radi uporabljajo pojem družine za večje enote. Župnik rad govori o "farni družini". Avstrijski državni predsednik se je v novoletnem nagovoru dotaknil tudi mednarodnega leta družine in vse avstrijske državljanje spodbudil z besedami: "...Saj smo vsi ena družina."

Če govorimo o družini, potem ne moremo mimo

Nekaj misli ob MEDNARODNEM LETU DRUŽINE

Med hrepenenje

prve naloge, da skušamo ustvariti temeljna izhodišča za razpravo, da bo čim manj nesporazumov. To pomeni, da skušamo najprej pojasniti pojem, kako ga v vsakdanji rabi srečujemo, kako ga uporablja politika, kaj pojmuje krščanska skupnost, ko uporablja besedo družina.

O družini je često slišati besedo, da je prva celica družbe. Če ostanem pri prisподobi celice, menim, da ne bo narobe, če bomo v mednarodnem letu družine uporabljali mikroskop, da bomo čim natančneje preučevali resničnost življenjskega območja, ki ga opredeljujemo s pojmom družina.

Zakaj predlagam čim natančnejšo diagnozo?

Hrepenenje po družini je zelo veliko. Veliko ljudi išče svojo osebno srečo v družini. Avstrijske mladince so vprašali, katero življenjsko področje se jim zdi "zelo važno", in 67% jih je imenovalo družino.

Če pa si ogledamo resničnost, ugotavljamo, da približno po letu 1960 v industrijskih državah število zakonov in rojstev upada, število ločitev pa narašča.

Zakaj torej tak razkorak med pričakovanjimi in hrepenenji na eni in življenjsko resničnost na drugi strani? Pričakujem, da nam bo analiza omogočila globlji vpogled. Ne bilo bi namreč najbolj učinkovito, če bi le poudarjali velik pomen družine, kar je ob takih priložnostih kakor "mednarodno leto" neka skušnjava, temveč da se vprašujemo, kaj bi bilo v sedanjem času potrebno, da bi ljudje hrepenenje po "srečni družini" v čim večjem številu tudi znali uresničevati in doživljati srečo.

Nekaj poskusov na poti k jasnejšim ciljem

Pojem družina je zelo širok in pester, dotika se številnih življenjskih danosti. Zaobjema štiri območja, ki jih je koristno razlikovati: starševstvo, zakon, gospodinjstvo in sorodstvo.

Razmerja med temi dejavniki določajo tudi različne družinske oblike. Dokaj koristno je, če razlikujemo tudi med različnimi stopnjami abstrakcije: ali govorimo o posamezni družini, ali o

in in stvarnostjo

Janko Merkač v celovški Nedelji

družini kot socialni enoti, ali o družini kot neki obliki družinskega življenja, ki se je razvila v nekem času in okolju.

Družina v pomenu socialne enote opisuje biološke in antropološke danosti glede oblikovanja odnosa staršev do otrok. V tem pomenu je družina danost v vseh časih in vseh kulturah. V sedanji dobi, ko imamo na mednarodni ravni temeljni sporazum zapisan v dokumentu o človekovih pravicah, ugotavljamo, da sodi med temeljne pravice, ni pa dolžnost, da posameznik ustanovi družino. Politični sistemi zelo različno z zakoni urejajo zadeve glede družine.

Družba mora skrbeti za življenjski prostor družine

Glede tega odnosa sledim mislim pastirskega pisma avstrijskih škofov o socialnem vprašanju, kjer so opozorili, da družina potrebuje ustrezен življenjski prostor. Ta prostor obsega tri področja:

1. Družina potrebuje zagotovljen gospodarski življenjski prostor. - Družine opravljajo v družbi pomembne naloge. Kako dragoceno je to delo, spoznamo šele takrat, ko družina tega dela ne opravlja in morajo prevzeti skrbstvo za otroke ali oskrbo starih in bolnih družbenе ustanove. Konkretnе zahteve se nanašajo na davčno politiko, otroške doklade, vzgojne dodatke, priznavanje vzgojnega časa v socialnem zavarovanju in za priznavanje pokojnine. Zahteva se solidarnost družbe za storitve družine in izravnava bremena.

2. Družina potrebuje socialno življenjsko okolje. - Gre za urejevanje poklicnega dela oziroma delovnega časa in družine. Ker sodobni gospodarski in delovni procesi ožijo življenjski prostor družine, so potrebni ukrepi, ki zagotavljajo in omogočajo gojenje medčloveških odnosov.

3. Družina potrebuje tudi kulturno življenje. - Kako ceni družba družino? Kako se spoštujejo vrednote kakor življenje, spolnost, prijateljstvo in druge, ki določajo kulturni in etični nivo kake družbe, v katerem se življenjski prostor družine širi ali ozi?

Posvetitev krščanskih družin

Jezus, naš Odrešenik,
prišel si iz nebes, da si svet
razsvetljeval s svojim naukom in zgledom.
Večji del svojega življenja
si hotel preživeti v nazareškem domu
skupaj s svojo materjo Marijo
in s skrbnim rednikom svetim Jožefom.
Tako si posvetil nazareško družino,
da bi bila zgled vsem krščanskim družinam.
Sprejmi milostno to našo družino,
ki se ti zdaj podari in posveti.
Varuj in brani jo,
ohranjam v njej vero, utrjuj upanje
in poživljaj ljubezen do Boga in do ljudi.
Daj, da vsi njeni člani dosežejo večno srečo.

O Marija, Jezusova in naša Mati,
s svojo materinsko ljubeznijo nam izprôsi,
da Jezus milostno sprejme to našo posvetitev
in nam vedno naklanja svoj blagoslov.

Sveti Jožef, zvesti Jezusov in Marijin varuh,
pomagaj nam s svojo mogočno priprošnjo
v vseh dušnih in telesnih nevarnostih
na naši poti v večni dom,
da bi se tam vsi člani naše družine
veselili v družbi svete nazareške družine
in bi skupaj slavili nebeškega Očeta vekomaj.
Amen.

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Fax : (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 1054

VELIKO NOČ smo praznovali lepo po domače, četudi tako daleč od rodne domovine. Pridne žene so na soboto pred cvetno nedeljo tudi letos naredile lepo število butaric, ki so jih naslednji dan pred in mašo na prostem in blagoslovom zelenja nudile vernikom za prostovoljni dar. Tako so letos v dobre namene zbrane lepo vsoto \$542.20.

Vreme smo imeli lepo na cvetno nedeljo in prav tako na veliko noč. Malo je nagajal dež na veliko soboto zvečer, vendar ne dovolj, da bi nas prestrašil: začeli smo obrede velikonočne vigilije na prostem pri lurški votlini ter jih po maši tudi srečno zaključili v velikonočno procesijo Vstajenja.

Obisk za praznike je bil lep, obhajil zelo veliko, spovedi pa je, se mi zdi vsako leto manj. Ko bi bilo med nami in po svetu tudi manj greha, bi nič ne rekel. Tako pa me pa zelo skrbi, da vzamemo zakrament sprave premalo zares.

Vsako leto smo se doslej pritoževali nad slabim obiskom pri večerni maši velikega četrtna in pri popoldanskih obredih velikega petka. Udeležba pri četrtnovi maši se še ni premaknila, opazil pa sem več obiska na veliki petek, kar me je razveselilo.

+ Velikonočnih darilnih kuvertic se je doslej vrnilo 389 s skupno vsoto \$7,485.- za vzdrževanje našega verskega središča. Bog povrni vsem dobrotnikom! In naj se ob tej priliki zahvalim še vsem, ki so se za praznike tudi obeh patrov spomnili z voščili in darili.

+ Pred veliko nočjo, na tretjo marčno nedeljo, ko so upokojenci spet imeli pri nas skupno kosilo, je p. Toni v dvorani pripravil razstavo z naslovom **Veliki teden**. Prikazala je praznovanje slovenske velike noči, od butaric cvetne nedeljo do mize velikonočnega jutra, obložene z žegnom. Vsak ji je

lahko ogledal tudi lepo zbirko velikonočnih razglednic, med katerimi so izstopile zlasti Gasparijeve.

+ Klub Jadran je zaprosil za letno mašo v kapelici sv. Jožefa na svojem zemljišču. Imel jo je p. Toni na nedeljo 20. marca. Odboru kluba hvala za nabirko med mašo, ki je zbrala 225.- dolarjev. Prišli bodo prav pri obnovi naših skupnih grobov na keilorskem pokopališču.

+ Po glavni maši na veliko nedeljo smo žrebali dobitnike nagrad velikonočnega srečolova, ki ga že več let pripravlja Društvo sv. Eme. Nagrade so košare z velikonočnimi dobrotami, prva seveda večja in največ vredna. Prvo nagrado je dobila Ladislava Vovk, drugo družina Ivana Bariča, tretjo pa družina Srečka Brožiča. Čestitamo!

+ Iskreno se oba patra zahvaljujeva vsem, ki ste kakor koli pomagali pri pripravah za velikonočno praznovanje, pri čiščenju cerkve in našega središča, nas oskrbeli s cvetjem za okras oltarja in božjega groba. Bog naj povrne njim in njih družinam z nebeškimi darovi, saj se v darežljivosti ne da prekositi.

+ Postna akcija PROJECT COMPASSION je bila s prazniki zaključena in prosimo vse, ki še niso vrnili družinskega šparovčka, naj to store čim prej, da nabранo vsoto oddamo nadškofijski dobrodelni pisarni. Doslej je v vrnjenih šparovčkih bilo nabranega denarja \$550.89.

+ Mladinska skupina našega verskega središča (S.Y.G.) je priredila v petek po veliki noči izlet v Lorne, od koder so nadaljevali pot ob strugi reke Erskine do slapov Splitter, Straw in Erskine, kar je nekaj ur hoje. - Piknik, napovedan za Belo nedeljo v parku Silvan Reservoir, pa se je zaradi slabega vremena ponesrečil. Pa drugič, ko bo lepše vreme!

+ Za letos, ko je mednarodno LETO DRUŽINE, so v Sloveniji izdali posebno družinsko molitev. Tudi mi smo jo ponatisnili ter se našemu tiskarju Simonu Špacapanu zahvaljujemo za brezplačno delo. Enako slikarki Zorki Černjak za podobo družine, ki krasí molitev.

Molitev bomo molili skupno pri nedeljskih mašah, lepo pa bi bilo, da bi jo molile tudi družine ob večerih doma.

Tiskano molitev smo nudili tudi našemu sydneyškemu in adelaideškemu središču, preko katerih jo bodo dobili tudi verniki po drugih naših naselbinah in mašnih središčih.

+ Mesec maj seveda ne bo brez šmarničnih pobožnosti, četudi jih ne bo mogoče imeti sleherni dan kot v Sloveniji. Šmarnice bomo združili z vsemi nedeljskimi mašami, čez teden pa jih imeli ob petkih zvečer. Za druge dneve v tednu jih bomo sproti objavljal v nedeljskih oznanih. Prav gotovo in s petimi litanijami pa jih bomo imeli v torek 24. maja, na praznik Marije Pomagaj.

+ Skupne slovenske grobove na keilorskem pokopališču obnavljamo in nekateri me že sprašujejo, kdaj bodo dela končana. Res se že nekaj časa vlečejo. Lani jih je zavleklo končno dovoljenje občine Keilor, nato je nagajal dež. Letos pa je storjenega kar precej, več kot izgleda na prvi pogled. Granitni okvir je dvignjen na novih temeljih in cementni temelj je tudi po sredi med obema vrstama grobov. Namesto trave, ki nam je vedno delala težave, bodo rustični ploščati kamni. Plošče z imeni bodo iz granita, debelejše od dosedanjih ter zacementirane v tla. Ko bodo dela končana, bo prišel bolj do izraza tudi kip Slovenke v narodni noši pod križem. Nasproti kipa, na voglu drugega dela grobov, bi pa rad postavili steber s svetilko in iščemo nekaj primernega, ki bi odgovarjalo celotni skupini naših grobov.

Delo je prevzel Rino Starc s sinovi. Prepričan sem, da bomo zadovoljni, ko bo enkrat končano. Naj tu omenim, da je podjetje Starc že nekaj našim družinam postavilo nagrobní spomenik po želji in so bile zelo zadovoljne z delom in ceno.

KRSTE je naša krstna knjiga tokrat zabeležila štiri. Takole so si sledili:

Dne 19. marca je krstna voda oblila sinka Michaela **Benedettija** in Tanje r. Tomšič. Ime je dobil **Emadison Michael**, prinesli pa so ga iz okraja Strathmore.

Kristian Jordan je ime fantku, ki smo ga krstili naslednji dan, 20. marca. Oče je Dirk Rory **Nagel**, mati pa Pavla r. Bisak, North Fitzroy.

Dva krsta sta bila v nedeljo 17. aprila. **Harison Viktor Ailes** je ime prvemu otroku, ki so ga prinesli iz Port Melbourn. Oče je Darrel Eric **McMahon**, mati pa Marija r. Križanič. Druga krščenka pa je **Lauren Kate**. Razveselila je družino Jožeta **Matoteka** in Slavice r. Bajic. Družina živi v East Burwoodu.

Vsem štirim novokršćencem naše najboljše želje na krščansko življenjsko pot!

POROKO morem omeniti eno samo: dne 20. marca sta stopila pred oltar slovenske cerkve **Peter Ralph Shaw** in **Doris Frances Kirn**. Ženin je

avstralskega rodu, rojen v Upper Ferntree Gully in krščen v Kallisti, nevesta pa je hči Antona Kirna in Silvane r. Ludvik iz Essendona, rojena v Moonee Ponds ter krščena v kapeli Baragovega doma v Kew. - Novoporočeni par naj dobr Bog spremlja s svojim blagoslovom!

NAŠIM POKOJNIM

... se je dne 22. marca letos pridružila OLGA ŠEGEC. Umrla je v Macleod Nursing Home, kjer je bila že nekaj mesecev, po vrnitvi iz bolnišnice, kjer je gingrena zahtevala odstranitev nog. Hudo je trpela in bila končno rešena trpljenja. Pokojnica je bila rojena dne 20. julija 1913 v Hraščah pri Postojni v Zalarjevi družini. Leta 1938 se je v Hrenovicah poročila z Antonom Šegecom, ki je bil rojen v Ameriki in se je po materini smrti kot sedemletni otrok z očetom vrnil v Postojno. Po zadnji vojni je odšel v Holandijo, kamor mu je sledila tudi Olga z otroki. V Avstralijo je družina emigrirala na ladji "Waterman" v maju leta 1960 in se nastanila v melbournskem okraju Preston, kjer si je ustanovila lastno ognjišče. Ko smo pokopavali v avgustu 1987 očeta Antonia, Olga ni bila več pri dobrem zdravju. Izčrpala jo je desetletna moževa bolezni, ko so vse skrbi padle nanjo. Zato sem jo kmalu našel v bolnišnici, kjer je morala preko več operacij. Vedno je bila vesela duhovnikovega obiska in rada je prejemala sveto obhajilo, ki ji je dajalo moči. Končno je morala v Dom onemoglih, kjer je zaključila svojo življenjsko pot. Pogrebna maša je bila 26. marca v farni cerkvi Srca Jezusovega v Prestonu, nato se je Olga na krajevnem pokopališču pridružila pokojnemu možu. Zapušča štiri odrasle otroke z družinami.

V pondeljek 11. aprila je v Alfred bolnišnici v Melbournu umrl komaj 31letni SILVIN HORVAT. Pred par meseci so zdravniki ugotovili tumor v glavi in je bila vsaka pomoč brezuspšna. Silvo, kot smo ga klicali, je bil rojen na Ptuju dne 20. februarja 1963. Komaj tri leta star je s starši Ivanom in Silvijo Horvat ter mlajšim bratom prispeval v Avstralijo. Svoj prvi dom so si zgradili v melbournskem kraju Reservoir. Silvo je kljub šolanju in doraščanju v tujem okolju ohranil materin jezik. Vedno ga je veselila tudi glasba. Pred leti je imel hudo avtomobilsko nesrečo, pri kateri bi skoraj izgubil življenje. Dvaindvajsetletni se je poročil z Antonietto Chivarella, a zakon se ni posrečil in Silvo se je vrnil k staršem, ostal pa je z ženo v prijateljskih stikih vse do smrti. Družil ju je sin Sandy, ki ima zdaj osem let.

Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi v sredo 13. aprila zvečer, naslednji dan po pogrebski

maši pa smo pokojnika spremili na keilorsko pokopališče. Tako pri molitvah kot pri maši zadušnici je bila cerkev polna.

Isti dan kot Silvin, 11. aprila, je v geriatrični bolnišnici na Victoria Parade, Fitzroy, izdihnil tudi rojak LUDVIK MEZGEC, rojen 2. avgusta 1916 v družini Ivana in Frančiške Mezgec v Kleniku. Prvič sem ga srečal leta 1957 z ženo Boženo r. Gorec, doma iz Senožeč. Poročila sta se 6. julija istega leta v stolnici sv. Patrika, kjer sem leto kasneje krstil tudi hčerko Helen Margaret. Nato sem za Mezgečeve družino izgubil vsako sled. Zdaj sem zvedel, da je bil Ludvik okrog dvanajst let doma, doma in v Trstu je živel nekaj časa tudi žena Boža, s katero sta živel nekako vsak svoje življenje. Ob zadnjem božiču pa me je klical Štrukljev Slavko iz Richmonda in mi sporočil, da v isti stanovanjski hiši kot on živi Slovenec, ki je zelo bolan in bi me rad videl. Ko mi je povedal ime, so se mi obudili spomini. Še isti večer sem ga obiskal in prejel je vse potrebne zakramente. Kmalu po tem srečanju je prišel v bolnišnico sv. Vincencija in na to v geriatrično. Tam se mu je izteklo življenje, o katerem mi je sam rekel: "V svoji trmi sem ga marsikdaj lomil, a umrl bi rad kot se kristjanu spodobi!" Lahko rečem, da se je dobro pripravil za odhod v večnost.

Ker sem o smrti zvedel zadnji trenutek in so drugi urejali pogreb, sem komaj mogel spremeniti, da ni bil pokopan nekje zunaj mesta. Tako je dobil grob med grobovi naše skupnosti v Keiloruju. Mašo zadušnico sem imel v petek 15. aprila zjutraj na dan pogreba v naši cerkvi, molitve pa v kapeli Raven pogrebnega zavoda v Fitzroyu. Hvaležen sem udeležencem pogreba, saj nas je bilo komaj nekaj. Žena Boža je bolna v Carltonu, hčerka pa je nekje v Angliji in je nismo mogli obvestiti o očetovi smrti.

Pokojna STANISLAVA (DUŠA) ŽERJAL je bila rojena 19. decembra 1922 v Gorupovi družini v Tomaju. Poročila se je leta 1954 v Trstu s Francem Žerjalom in se z njim še isto leto izselila v Avstralijo. Dom sta si ustanovila v melbournskem

okraju Yarraville ter vzgojila dve hčerki, od katerih je Sandra še doma, starejša Neva pa je poročena v Novi Zelandiji in ima že svojo družino treh otrok. Pokojnica je bila globoko verna žena ter je več let vdano prenašala rakovo bolezen, ki je počasi pa vztrajno napredovala. Šla je preko več operacij in zdravljenj. A kljub bolezni je bila rada v domači družbi in še nedavno sta bila s Francem v našem središču na kosilu upokojencev. Končno je morala speti v bolnišnico v West Footscray, a topot se ni več vrnila živa: bolezen je zahtevala svojo žrtev. Duša je zaspala v Gospodu v sredo 13. aprila. Rožni venec ob krsti smo zmolili v soboto 16. aprila popoldne v kapeli pogrebnega zavoda Nelson Bros. v Footscrayu, pogrebna maša pa je bila v ponedeljek 18. aprila v farni cerkvi Rešnjega Telesa v Kingsville. Grob je dobila blaga pokojnica na pokopališču v Altoni in tam bo čakala vstajenja.

Vse pokojne priporočamo v spomin pred Gospodom, žalujočim družinam in ostalim sorodnikom pa izrekamo naše iskreno sožalje. Tudi Slanovi družini v Tasmaniji, ki je izgubila dobro ženo in zlato mamo Antonijo ter o njeni smrti berete poročilo moža Petra med pismi v rubriki Križem avstralske Slovenije.

+ Avstralija postaja dežela mednarodnih kongresov vseh vrst - pravijo da zato, ker je še najbolj varna dežela. Tako dobivamo tudi mi vedno več rojakov-gostov, ki so udeleženci teh mednarodnih srečanj. V aprilu je bil med nami dr. France Grandovec iz mariborske bolnišnice, predsednica društva stomistov (stomisti so bolniki z izpeljanim črevesom) Nevenka Gračnar, sama bolnica, in tajnica istega društva Eva Škornik. Pri nas v Melburnu so bili gostje verskega središča, v Adelaidi, kjer so se udeležili mednarodnega kongresa stomistov, pa so tudi stanovali v slovenskem misijonu. V nedeljo 10. aprila je imel dr. Grandovec po maši v naši dvorani zanimivo predavanje o stomistih in danes kaj pogosti operaciji črevesja, ki mnogim rešuje življenje. Srečanje je pripravila Dobrodelna organizacija SNS Viktorije.

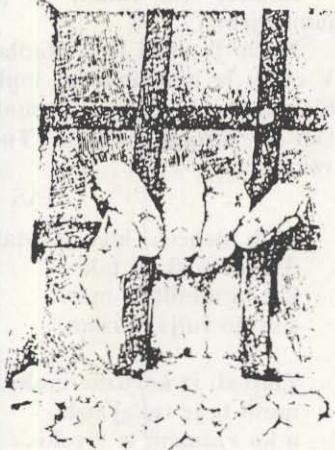
P. BAZILIJ

Viktorijska turistična atrakcija - parada pingvinov, Phillip Island.

Jožko Kragelj

MOJE CELICE

NOVO LETO 1950

BOŽIČNI prazniki so bili za nami. Za mnoge so ostali delovni dan kot vsi drugi. Zanje se Kristus ni rodil.

Bližalo se je novo leto. Štef je hotel priliti še kapljico pelina v moje življenje. Kot po navadi je stopil v mojo celico, se ozrl po policah in nedolžno vprašal:

"Ali nimate paketa? Ali še niste dobili paketa?"

Dobro je vedel, da nimam nobenega stika z domom. Že dalj časa mi niso dali dopisnice, da bi pisal domov. Tudi paketov mi niso smeli pošiljati od doma. In to vse po njegovem naročilu. Zdaj pa nedolžno vpraša, ali nimam paketa!

Nekaj časa sva se molče gledala in vsak svoje mislila. Morda me je imel za naivneža in si je predstavljal, da res ne vem, kako se vrtijo kolesa v KPD. Želel je postati dobrotnik v mojih očeh. Bolj verjetno pa je, da je bil tudi v njem sadizem in se je hotel z mano poigrati prav za noveletne praznike.

"Kako naj dobim paket, če ne smem pisati domov?" sem mu rekel.

"Ali niste dobili dopisnice? Danes vam jo prinesejo. Pišite domov, naj vam pošljejo perilo in paket." perilo in paket."

Verjetno je opazil umazano srajco, ki je bila na meni že več kot dva meseca, ne da bi se preoblekel. Morda je zadah po umazaniji prišel do njegovega občutljivega nosu. Dejstvo je, da mi je Japonček kmalu nato prinesel dopisnico, na kateri sem sporočil domov, da mi smejo poslati perilo in jestvine.

Z veseljem in poln upanja sem pričakoval novo leto. Čisto perilo in priboljšek za želodec človeka pozivi. Vendar sem nekoliko podvomil. Kaj pa če niso pravočasno oddali dopisnice? Pregled, cenzura itd. Tudi na pošti imajo polno dela te dni. Lahko se zgodi, da bodo domači prejeli dopisnico šele po praznikih.

Nekateri so prejeli paket že pred novim letom. Paznik je klical. S hitrimi koraki so odhajali jetniki v dežurno sobo, kjer jim je Povz pretresel pošiljke v njihove škatle.

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU

P. BERNARDA

ZA NAŠE "MISLI":

\$50.— Jože Potočnik; \$42.— Stanislav Samsa; \$40.— Ivan Kobal; \$30.— Marjan Potočnik, Frank Smrdely; \$25.— Štefan Žalik; \$20.— Jože Topolovec, Mirko Cuderman, G. in P. Marinovich, Marija Flisar; \$16.— Marija Osolnik; \$15.— Jože Vah, Franc Bubnič; \$14.— Jože Zorman; \$10.— Maks Brunčič, Marija Štemberger, Elizabeth Vajdič, Alojz Kolenc, Anica Pegan, Frank Bresnik, Stanko Heric, Vladimir Godec, Štefanija Mazzitelli, Slavko Jernejčič, Terezija Simunkovič, Ivanka Nanut, Ana Horvat, Marjan Jonke, Drago Sedmak, Jože Vuga, Wilma Gayer, Anica Grandovec, Vlasta Klemenčič, Venceslav Ogrizek, Janez Albrecht, Milena Birsa, Ivan Šuštarič, Marija Spernjak, Albina Barbiš, Milica Hajek, Danila Pavlič, Eligij Šerek, Valentin Lenko, Marija Medved, Martin Zidanski, Slavka Kruh, Ernest Rutar, Francka Kotnik, Frančiška Ludvik, John Hozjan, Julie Blažič, Stanka Gregorič, Otto Baligač, Slavka Podbevšek, Slavko Hrast, Alojz Brodnik, Marjanca Skubic, Marija Pahor, Marija Grl, Jože Kučko, Helena Berkopec; \$9.— Emil Kalčič; \$5.— Marija Kovačič, Vida Koželj, Rude Iskra, Matilda Krašovec, Jože Čelhar, Milka Tomažič, Štefanija Šorec, Nadja Pistrin, Anton Barbiš, Alma Štefančič, Apolonija Tanšek, Peter Tomšič, Darinka Cervinski, Joža Brodnik, Franc Horvat, Marija Žekš, Rudi Simčič, Anton Brumen, Marija Dobrigna; \$4.— Franc Žužek; \$3.— Mariana Šmit; \$2.— Ema Juriševič, Julia Kovačič; \$1.— Marija Oginski.

ZA MISIJONE IN NAŠE

POSINOVLJENE MISIJONARJE:

\$20.— Anica in Mirko Cuderman, George in Pavla Marinovich, Ivanka Bajt (namesto velikonočnih voščilnic sorodnikom in znancem), N. N. (za lačne); \$10.— Slavka Podbevšek (za lačne); \$5.— Marija Dobrigna (za lačne).

ZA LAČNE SIROTE

MATERE TEREZIJE:

\$100.— N. N.; \$50.— Ivan Horvat z družino (Macleod) namesto cvetja na grob Silvina Horvat; \$20.— N. N.

ZA OBNOVO

ROMARSKEGA DOMA

NA SVETI GORI:

\$30.— Slava in Danilo Maver (namesto cvetja na grob Ivanu Podobniku), Slava in Danilo Maver (namesto cvetja na grob Francu Kogovšku, Dane pri Sežani).

CERKVI SV. EME

PRI PODČETRTKU:

\$600.— Ema Kowalski; \$100.— Jože Štemberger; \$35.— Jože Vah.

DOBROTNIKOM

BOG STOTERO POVIRNI!

Logarska dolina

Zaman sem čakal, da pokliče mene. Tolažil sem se s 15. januarjem.

Prišlo je novo leto. Radiator v celici je bil gorak. Zakurili so. V celici je bilo prijetno toplo. Z jutranjo "kavo" smo dobili lep hlebček kruha iz enotne moke. Ostale dni je bil iz koruzne, trd, suh in vendor okusen. Tudi temu hlebčku sem skoval nekaj verzov:

NAŠ HLEBČEK

Mali hlebček, hlebček zlati,
dragocen si mi tako,
kot bi mesila le mati
s svojo žuljavo roko.

Zlati si, iz koruzne moke,
mesil te je tukaj pek,
a ko vzamem te v roke,
zbujaš vedno slast in tek.

Majhen si, le dvajset dekov
je odmeril ekonom
za vsakdanji kruh človekov
vsem, ki pridejo v ta dom.

Čakajo te vsi jetniki
željno, strastno dan in noč
kakor starčki in bolniki
na oporo in pomoč.

Hišnik zjutraj te prinese
in deli od vrat do vrat,
kakor mati, ki natrese
zrna piškam sredi trat.

Bodi hlebček nam ob zori
blagoslovjen kot zaklad
in kot Kristus tam na gori
ti nasiti ves naš glad!

Čez dan sem slonel na radiatorju in premišljeval o dogodkih preteklega leta. Spomnil sem se na prvo dolgo zaslišanje, ki je sprožilo plaz prečutih noči. Zdelo se mi je skoraj nemogoče, da je za mano že eno leto zapora. Dvanajst mesecev! In še nisem stopil iz teh zidov! Niti eno uro nisem bil na svežem zraku, na tako imenovanem "sprehodu". Koliko knjig bi mogel prebrati v 365 dneh! Ali bo vse to izgubljen čas? In končno niti ne vem, kako je z mojo obsodbo. Večna negotovost!

Nenadoma me je nekaj zaskelelo v zapestju. Mislil sem, da sem se opekel, toda radiator ni bil tako vroč. Odmaknil sem roko in zagledal živalico, ki me je sicer obiskovala z nočnih urah, podnevi pa je ostala skrita. Spoznal sem stenico. Suha je bila, skoraj prozorna. Varno se je umaknila v zidno špranjo. S slamico sem jo izbezal iz skrivališča. Zbegana je bila. Veliko sem slišal o tej živalici. Mnogim je žrla kri in živce. Jetniki smo se je bali. Bila je zelo zahrbtna. Kjer so imeli postelje, so se skušali zavarovati z vodo. Posteljne noge so postavili v pločevinaste škatlice, ki so bile napolnjene z vodo. Kljub vsej previdnosti in obrambi je ponoči zaskelelo na nogi. Odkod pride? Vsem je bila velika uganka. Nekdo je odkril prebrisano in zvitost stenice. Če ne more do žrtve, zleze na strop in se spusti na človeka. Nato srka in pije, dokler ne postane rdeča in nabrekla.

Človek mora vse poskusiti: uši, bolhe in stenice. Za jetnike so prava pokora, ki je poleg vsega dana za navržek.

Prve dni po novem letu je jetniški knjižničar Pirnik delil knjige po celicah. Paznik je odprl tudi mojo celico. Pirnik se je prijazno nasmehnil in mi pomolil dve knjigi. Cankarjeve črtice z naslovom "Ivan Cankar glasnik naših dni" in roman Nekrasova "Stalingrad". Gotovo je vedel, da še nimam pravice do knjig. Usmili se me je, ker je tudi sam okusil lakoto in žejo po knjigah.

Z veseljem sem pograbil knjige in začel prebirati Cankarja.

Bral sem s svinčnikom v roki. Najbolj me je prevzela črtica "Očiščenje in pomlajenje". Večkrat sem jo prebral in končno sem si prepisal odstavke, ki so mi ostali kakor dragocen spomin na tiste dni:

"...Kadar preboli človek težko bolezen, kadar se vzdrami iz silne preizkušnje, iz temne blodnje, takrat ni več tisti, ki je bil poprej. Oni prejšnji, ki je živel pred bolezni, mu je čisto drug človek, mu je skoraj tujec. Prerogenemu, iz trpljenja, iz groznic in blodenj vzdramljenemu se zdi, da je vse njegovo prejšnje bitje in nehanje nekje v

daljni daljavi za njim, da je vmes celo dolgo, veliko in strašno življenje. Čuti pa obenem, da ni bila brezkoristna ta preizkušnja z vsemi njenimi brezmejnimi grozotami, da je bila preizkušnja potrebna, da so oči njegove duše ugledale zarjo novega, poglobljenega spoznanja. Najprej spoznanja zmot in grehov preteklosti, nato spoznanja poti, ki vodi iz jutra v dan, iz sedanjosti v bodočnost."

"...ni predrznost, če pravim, da je in ostane resnično, kar sem bil nekoč zapisal: Nobena solza ni potočena zastonj! in še dalje:

Svetlejše iz noči zasije dan,
življenje mledo vre iz starih ran
in iz trohnobe se rodi vstajenje!"

Zdelo se mi je, da Cankar govori prav meni. Dolgo sem razmišljal o teh besedah.

Črtica "Za križem" pa mi je postala prava meditacija, ki me je napolnila z novim upanjem, tolažbo in vedrino. Izpisal sem si besede, ki jih še danes hramim na lističu: "...Preko gore trpljenja drži cesta v večno radost, preko gore smrti drži cesta v življenje... Ne kapljica plemenite krvi, iz čistega srca izlite, ni kanila brez koristi. Korak, pod križem trepetajoč, je namerjen veselju naproti.

Pride ura, ko bodo pogledale proti nebu zakrvavele oči, ko bo vzkliknilo srce od prevelike bolesti: Elohi, Elohi, lama sabaktani!

Takrat se bo dopolnil čas in duri se bodo odprle..."

Pred meno je bila še vedno gora smrti. V sebi pa sem čutil dovolj energije in mladostnega zanosa, da jo preplezam in stopim na cesto, ki vodi v življenje. V hipu so se mi zazdeli vsi ti dnevi umik od sveta v puščavo preizkušenj, lakote, pokore in trpljenja, da se pripravim na življenje, delo in napore, ki jih bodo prinesla zrela leta. Počakati moram, da dozorim, da se dopolni čas in se duri odpro.

Cankar, ki se je skoraj pritihotil v mojo celico, je postal nekako dopolnilo brevirja. Imel sem nekaj duhovne hrane, da sem laže pozabljal na lakoto in mraz. Celica se je namreč zopet ohladila, ker je radiator izzareval svojo toploto samo na novo leto.

Od doma ni bilo glasu. Ne paketa s perilom ne jestvin. Prepričan sem bil, da je dopisnica romala v koš.

Začel sem šteto dneve. Iz praznih listov, ki mi jih je prinesel Japonček, sem si napravil koledarček. Napisal sem dneve, označil nedelje in važnejše godove, med beležke pa zanimivejše dogodke tistih dni. Celo sanje sem si beležil. Sanje so namreč za jetnika zelo pomembne. Med jetniki so mnogi, ki jih razlagajo in napovedujejo čudovite stvari. Vsem takim razlagam sem se

Kjer ni vere v vstajenje...

ZADNJI dogodki v Sloveniji poračajo nova vprašanja in nove tesno-be, namesto, da bi vsi sproščeno z živelji v težko pridobljeni demokratični in svobodni državi. Peklenske sile grozijo, da nam bodo spet nadele stare jarme, piše Janez Gril v velikonočnem komentarju "Družine", ljubljanskega verskega tedenika.

Na vprašanje, kaj je narobe, da Slovenci nikakor ne moremo priti do novega upanja, odgovarja z besedami iz evangelijsa – spreobrnite se! – ki imajo poleg verskega tudi splošni pomen, veljaven za vse. Brez spreobrnjenja, brez moralne prenove in odprave krivičnih odnosov med ljudmi in v družbi se ne moremo osvoboditi verig, s katerimi smo priklenjeni na stare grehe, krvice, zablode, ali pa tudi na nezaljene privilegije in druge zlorabe oblasti.

Poudarja, da potrebujemo moralno prenovo, pri kateri bi morala sodelovati tudi katoliška Cerkev. V demokratičnih državah takšnega prizadevanja Cerkve nihče ne ovira, medtem ko v Sloveniji ni tako. Kot odraz omenja 7. člen najnovejšega predloga zakona o RTVS, ki preveduje versko propagando v nacionalnih programih.

Včeraj so Cerkev preganjali in omejevali komunisti, danes to delajo liberalni demokrati, oboji v imenu demokracije. Hvala Bogu, končuje Janez Gril, da smo v Cerkvi križev in težav vajeni in da trdno verujemo, da za velikim petkom pride velika noč. Tudi za slovenski preizkušani narod in Cerkev na Slovenskem!

Izvirna vsebina družinske molitve je družinsko življenje samo, ki ga družina razodeva v vseh njegovih raznovrstnih položajih kot božji klic in uresničuje kot otroški odgovor na ta klic. Veselje in trpljenje, upanje in žalost, rojstvo in rojstni dnevi, poročne obletnice staršev, poslovitev, odhodi od doma in svodenja, pomembne in daljnosežne odločitve, smrtni primeri v krogu dragih itd... – vse to so mejniki in znamenja, da božja ljubezen posega v zgodovino družine. Vsa ta dogajanja morajo obenem biti povod za zahvaljevanje, za prosilno molitev in za to, da se družina zaupno izroča skupnemu nebeskemu Očetu.

/Janez Pavel II./

smejal, vendar so mi bile tudi sanje v tolažbo, ker sem vsaj ponoči romal po svobodnem svetu. Večkrat mi je bilo hudo, ko sem se prebudil in videl, da sem še vedno v zaporu.

Dne 6. januarja popoldne sem zaslišal nenavaden šum na dvorišču. Hoja, klepet, kašljanje. Radovednost me je premagala. Stolček sem porinil pod okno, skočil nanj in pokukal na dvorišče. Zagledal sem duhovnike. Bili so v jetniških oblekah. V krogu so se sprehajali po dvorišču. Bili so precej glasni.

Ze trinajsti mesec teče, odkar sem zapustil duhovniško državo. Zdaj sem še bolj začutil svojo samoto. Ali lahko mašujejo? Imajo knjige? Morda študirajo? Vse to bi jih rad vprašal. Najraje pa bi se znašel med njimi.

V brevir sem si zapisal: Vidi sacerdotes - Videl sem duhovnike. Takrat je bilo nad sto slovenskih duhovnikov v zaporu. Nekateri so bili stari. Nekatere so obsodili na smrt in ustrelili. Nekateri so v ječi zboleli in umrli. Druge so mehčali po bunkerjih, jih stradali in hoteli napraviti iz njih ožete cunje, ljudi brez hrbtenice. V nekaj primerih jim je to uspelo. */Dalje prih./*

Razpis štipendij

SCHOLARSHIP OFFER

Vlada Republike Slovenije razpisuje štipendije za Slovence zunaj Republike Slovenije in njihove potomce za študijsko leto 1994/95.

Razpisane štipendije so za naslenje vrste študija:

1. Dodiplomski študij na univerzah v Sloveniji (za kandidate, ki so ob vpisu praviloma mlajši od 25 let).
2. Krajevno izpopolnjevanje od treh do dvanajst mesecev s prednostjo na področjih slovenskega jezika, etnologije, kulturne, socialne in politične geografije, muzikologije, umetnostne zgodovine in zgodovine za diplomeante višjih oz. visokih šol.
3. Celoletna šola slovenskega jezika za tujce.

Na kandidatovo željo mu lahko zagotovimo bivanje v študentskem domu.

Štipendije so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po povratku v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavljanju vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Vse prijave morajo obsegati:

- lastnoročno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen študija i.p.), življenjepis (z opisom dosedanjega šolanja in dela v slovenskih

The Government of the Republic of Slovenia invites Applications for Scholarships for Slovenes living abroad and/or their children for the 1994/95 School year.

The Scholarships are offered for the following types of study:

1. Undergraduate studies at a University in Slovenia (for candidates who are under 25 years of age upon registration).
2. Shorter three-month to one-year specialized courses for college and university graduates with priority given to the fields of Slovene language, ethnography, cultural, social and political geography, musicology, art history and history.
3. One-year intensive course in Slovene language for foreigners.

Upon candidates request, we can guarantee room and board in a student home.

The scholarships are intended for students of Slovene descent who are prepared upon their return home to cooperate actively in the preservation of the Slovene language and wider cultural heritage and to cooperate in the establishment of many-sided contacts with the Republic of Slovenia, primarily in areas with larger numbers of Slovenes and their children.

organizacijah in ustanovah).

- rojstni list (fotokopija zadošča).
- priporočilo slovenskega društva, v katerega je včlanjen kandidat ali njegovi starši, in ostala eventuelna priporočila.

Samo za študij pod točko 1 zgoraj je poleg tega treba še: fotokopijo spričevala zaključnega izpita (mature) in razredna spričevala srednje šole z navedbo vseh predmetov.

Samo za študij pod točko 2 zgoraj se zahteva poleg ostalega še: fotokopija diplome višje ali visoke šole.

Prošnjo in navedene dokumente pošljite do 30. junija 1994 na naslov:

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
(Komisija za štipendiranje Slovencev
zunaj Republike Slovenije in njihovih potomcev)
Župančičeva 6

61000 LJUBLJANA, SLOVENIJA
Telefon: 061 1254-208, int.42
Fax: 061 214 820

V imenu vlade Republike Slovenije
DR. SLAVKO GABER,
minister za šolstvo in šport

All applications must be accompanied by:

- A handwritten statement including purpose of study and an autobiography including a description of previous studies and involvement in Slovene organisations and institutions.

- Birth Certificate (photocopy).

- References from Slovene associations in which the candidate or his parents are members, and other relevant letters of reference.

In addition, for study under point 1: photocopy of final examination marks and a complete secondary school transcript.

In addition, for study under point 2: photocopy of college or university diploma.

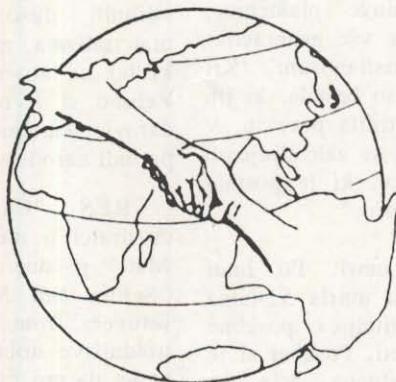
Applications and required documents must be sent by June 30, 1994, to the following address:

MINISTRY OF EDUCATION AND SPORT
(Scholarship for Slovenes living abroad)

Župančičeva 6
61000 LJUBLJANA, SLOVENIA
Tel.: 061 1254-208, ext. 42
Fax : 061 214 820

For the Government of the Republic of Slovenia

DR. SLAVKO GABER,
Minister of Education and Sport

SLOVENSKI NARODNI SVET VIKTORIJE

(Avstralska slovenska konferenca za Svetovni slovenski kongres)
je poslal po zadnjih dogodkih v domovini
odstavljenemu obrambnemu ministru telefaks sledeče vsebine:

Spoštovani gospod Janez Janša! – Ob ponovitvi slovenske pomladi podpiramo vsa Vaša prizadevanja in prizadevanja slovenske javnosti, ki se kažejo v gibanju za Slovenijo in v protikorupcijskem zborovanju z željo, da bi to, za kar so se Slovenci s plebiscitom odločili in ob osamosvojitvi borili, tudi dejansko zaživelno.

S prijateljskimi pozdravi! – Slovenski narodni svet Viktorije. Stanko Prosenak, predsednik.

Melbourne, Victorija, 11. aprila 1994.

Z VSEH VETROV

SAMOUNIČEVALNA BLAZNOST je nedavno papež Janez Pavel II. imenoval in ponovno obsodil tiste eksperimente s človeškim življenjem, ki ne upoštevajo niti človekove identitete niti človekovega dostenjstva. "Čim je ta meja prekoračena, ne more človeka prav nič varovati pred manipulacijami in pred samouničevalno blaznostjo," je poudaril papež. Žal nekaterim v "naprednem svetu" Cerkev velja za starokopitno, ki naj moderno znanost pusti pri miru.

MED MAŠO pri grobu prvaka apostolov, v kripti sv. Petra, je 15. marca papež Janez Pavel II. v govoru povedal tudi tele misli: "...Zahvaljujemo se nadalje za veličastno pričevanje za Kristusa tu, na tem kraju. Bilo je vzor vsem Kristusovim spoznavalcem, zlasti pa mučencem na toliko drugih krajih, do naših dni. Mučeništvo je najpopolnejše pričevanje za Kristusa. Tu, v Rimu, je imelo posebno razsežnost. Tudi v drugih krajih, zlasti v nekaterih dobah, so bili kristjani preganjeni, toda Rim bo vedno ostal simbol mučeništva iz ljubezni do Kristusa in Kolosej, Neronove plamenice, katakombe bodo vedno nagovarjale vse generacije: 'Sanguis martyrum - semen Christianorum' (Kri mučencev - seme kristjanov). To so besede, ki jih je zgodovina najbolj zgovorno potrdila prav tu, v Italiji. Ko danes molimo za Italijo, se zahvaljujemo za tako veliko dediščino mučencev, ki je postala duhovna setev za vso človeško kulturo."

"ANGEL BEGUNCEV" je umrl. Po hudi bolezni je v Arnsbergu v Nemčiji umrla 52-letna **Csilla von Boeselager**, ustanoviteljica posebne dobrodelne službe pred desetimi leti. Posebej si je prizadevala za obnovo dobrodelnega dela na Madžarskem, kjer je leta 1989 na nemškem veleposlaništvu v Budimpešti oskrbelala zavetje za tisoče beguncev iz tedanje NDR. Zadnje čase je organizirala veliko akcij v pomoč beguncem iz nekdanje Jugoslavije.

MED KONVERTITI zadnjega časa je tudi britanski minister za okolje John Gummer. Za prestop v katoliško Cerkev ga je nagnilo posvečevanje žensk v duhovnice v anglikanski Cerkvi. Po njegovem mnenju je s tem anglikanska Cerkev postala podobna verskim ločinam.

IZJAVE MLADOSTNIKOV v ZDA in Kanadi kažejo, da se med mladino v svetu sedanje spolne permisivnosti javlja masovna želja po pravilnem odnosu do seksa in zdržnosti. Pri tem pri mnogih ne gre za verske razloge, čeprav omenjajo tudi Sveti pismo, ampak se odločajo za zdržnost bolj iz socialnih in osebno koristnih razlogov.

Brali smo poročilo, da je pred božičem več kot 1,800 mladincev javno manifestiralo v Kanadi (Edmonton, Alberta). Medijem so dali izjavo: "Čim bolj nam vsiljujejo pouk o spolnosti, tem hujši so naši problemi." V Ottawi nameravajo organizirati poseben seminar o predzakonski zdržnosti. Posvečen bo družini in povezan z Letom družine, ki ga je razglasila organizacija Združenih narodov.

Gotovo je, da delitev kondomov po šolah problemov mladine ne bo rešila, niti jih obvarovala pred aidsom. Vzgojitev močne volje, ki zna reči "ne", je edina pot mladostnika k lepši in zdravi bodočnosti.

V ROMARSKEM svetišču Maria Lebing na Gornjem Štajerskem je apostolski nuncij za Avstrijo, nadškop Donato Squicciarini, v jubilejnem govoru poudaril, da Cerkev pozdravlja prizadevanja za evropsko edinost, saj se skladajo z njenimi načrti. Cerkev je namreč dolžna spodbujati k edinosti velike človeške družine. Romarje je povabil, naj pomagajo združujoči se Evropi vdihniti dušo. "Nočemo Evropi praktičnega materializma, marveč Evropo duha in srca, takšno, ki bo na novo odkrila svoje krščanske korenine. Želimo si Evropo, v kateri bodo spošтовani vsi darovi, temeljne vrednote in pravice posameznika pa tudi narodov," je poudaril.

RES "ČUDOVITE" NOVICE prebirajo Avstralci o nas Slovencih. Časopis "The Sunday Mail" je dne 13. marca letos prinesel vest, da "Serbia and Montenegro are sheltering 380.000 refugees from Slovenia and Croatia"... Seveda je uredništvo dobilo nekaj protestnih pisem. Izkazalo se je, da gre za tiskarsko napako, ali pa je morda že poročevalec sam zamenjal Slovenijo za Slavonijo.

Vsekakor je na nas, saj kdo drugi ne bo popravljal časopisnih napak, ker jih ne zasledi, ampak sprejme kot dejstvo. Ob vsaki napaki ali napačnem pisanju o Sloveniji javite na uredništvo kakega slovenskega lista, ali pa obvestite naše veleposlaništvo v Canberri. Nekaj telefonskih klicev ali pisem avstralskemu časopisu bo postavilo stvar na svoje mesto.

AVSTRIJSKA TURISTA Franz Grininger in Karl Prillinger sta lani na svojem potovanju

obiskala tudi Volgograd in našla tam razpadajočo katoliško cerkev. Sklenila sta, da po vrnitvi domov začneta akcijo za obnovo te cerkvene stavbe, saj je dva tisoč katoličanov v mestu prerevnih, da bi na kaj takega sploh mislili. Začela sta podporno ustanovo s sedežem v Welsu ter začela vabiti prijatelje in znance, naj se pridružijo in vzdajajo za tisoč šilingov svojo opeko v obnovitev cerkve. Vse izgleda, da bosta uspela.

Cerkev je bila zgrajena leta 1889, ruske komunistične oblasti pa so jo zaprle že leta 1917, takoj ob nastopu. Nepričakovano majhno škodo je cerkev utrpela v drugi svetovni vojni, pa njej pa je vedno bolj propadala. Leta 1991 je bila v mestu Volgogradu spet ustanovljena katoliška župnija in naslednje leto je bilo cerkvi vrnjeno podprtavljeni župnijsko zemljišče, kjer so postavili zasilno poslopje za bogoslužje.

Župnik Alfred Manko skuša dobiti mednarodno pomoč za obnovo svetišča. Akcija obeh Avstrijev mu bo prišla zelo prav, tako z nabranimi darovi kot s publiciteto po vsem katoliškem svetu. Ko bo cerkev obnovljena, ne bo le farno središče vernikov, ampak tudi spomin na številne žrtve druge svetovne vojne, padle v bitki za Stalingrad.

V TORONTU v Kanadi so 6. aprila pokopali duhovnika-lazarista Janeza Kopača, dolgoletnega zaslužnega župnika slovenske župnije Marije Brezmadežne. Po vojni je kot mlad duhovnik odšel v kitajske misijone, od koder so ga komunisti izgnali z ostalimi misjonarji, čim so zavzeli deželo. Kopač je odšel med kanadske Slovence in do svoje smrti deloval med njimi. Naj mu bo Bog bogat plačnik za vse, kar je dobrega storil!

Pokojnik je bil rojen leta 1913 v Škofji Loki, v duhovnika pa je bil posvečen v Ljubljani leta 1938.

PRVI MUČENEC iz časov komunizma v vzhodni Evropi bo zelo verjetno v kratkem razglašen za blaženega. To je bolgarski škof Bosilkov, ki je bil umorjen v noči od 11. na 12. november 1952. Dosedanje preiskave Kongregacije za zadeve svetnikov so ugotovile, da je škof umrl mučeniške smrti: umorili so ga iz sovraštva do krščanske vere. Na insceniranem stalinističnem procesu je bil škof obojen na smrt kot "vatikanski špijun". Šele po padcu komunizma se je zvedelo za izvršitev odsodbe in kako je umrl.

"ZDRAVNIKI BREZ MEJA" je ime mednarodni organizaciji, ki lajša bedo zlasti na zdravniškem polju. Od leta 1991 to zdravniško združenje deluje tudi v Kinšasi, glavnem mestu

Zaira. Zdaj je svetu sporočilo, da v tem mestu strada 80.000 otrok, 20.000 od teh je celo v smrtni nevarnosti. V mestu samem je trideset središč, v katerih delijo hrano. Žal morejo nahraniti le 6200 otrok, za ostale enostavno ni sredstev. Težave s prehranjevanjem ljudi so vedno večje, enako tudi po drugih zairskih mestih, kjer je nezadostno hranjenih do 20 odstotkov otrok.

NA BALKANU se nič ne obrača na bolje, stvari se samo zaostrujejo in ves svet se sprašuje, kdaj bo konec prelivanja krvi in zločinov nad civilnim prebivalstvom. Srbi so doslej prekršili še prav vsako premirje, sklenjeno na konferenci, ki se vrstijo ena za drugo. Izgleda, da je tudi poveljnik z vojaki U.N. brez moči ter samo čaka, kdaj bodo vsi skupaj odpoklicani domov.

Stevilo smrtnih žrtev raste v desettisoče, tudi beguncov je iz dneva v dan več. Srbi hočejo ozemlje, vse, kar ni srbskega, pa se mora umakniti. Papež Janez Pavel II. je ponovno poudaril, da je treba beguncem, izgnancem in žrtvam vojne zagotoviti sprejem in varstvo, potem pa omogočiti čim prejšnjo vrnitev v domovino.

JUŽNA AFRIKA se bliža prvim svobodnim volitvam. Na mnogih krajih imajo črni in beli verniki ekumenska bogoslužja, kjer molijo za uspeh volitev in tudi, da bi minile v miru.

SMALLGOODS

209-215 St. George's Rd.
North Fitzroy, Vic. 3068

Tel.: 481 1777
Facsimile: 482 5411

Nudimo prvorstne kranjske klobase,
sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne odlične mesne izdelke.

Hitra in brezplačna dostava.
Obrnite se na nas:
naše mesno podjetje nadaljuje tradicijo
vam vsem znanega dolgoletnega podjetja
JOHN HOJNIK

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

GALERIJA MLADIH vam danes predstavlja zavedno slovensko dekle iz Sydneja – JOŽICO MODRIJANČIČ. Rojena je bila leta 1968. v družini Jožeta in Marije r. Baloh. Oče je doma iz Sedla pri Kobaridu, mamin rojstni kraj pa je Stanovišče, prav tako pri Kobaridu.

Jožica je obiskovala osnovno farno šolo župnije sv. Petra Chanella v Berali vse do desetega razreda. Zadnji dve leti pa je hodila k pouku v St. Benedict College v Auburn, kjer je tudi maturirala. Nato se je vpisala v šolo za računovodstvo - TAFE v Granville. Poleg šolanja pa je že sprejela delo pri Administration Services podjetju, ki ga vodi v Leichhardtu naš rojak Virgilij Ferfolja. Pred nekaj meseci je uspešno zaključila študij in prejela diplomo iz računovodstva. Kljub visoki brezposelnosti je hitro dobila službo ter je že nekaj časa zaposlena kot računovodkinja pri Telecom-u v Sydneju.

Jožica zelo lepo obvlada slovenski jezik in se nikoli ne sramuje govoriti slovensko. Vsa šolska leta je obiskovala tudi slovensko šolo ter je leta 1985 iz slovenščine tudi maturirala. Že dvakrat je bila na obisku domovine staršev – Slovenije in namerava ponovni obisk čim ji bo to mogoče. Pravi, da zelo rada potuje, v športu pa ima rada squash in aerobic telovadbo. Redno se udejstvuje v našem verskem središču sv. Rafaela v Sydneju. Poleg redne nedeljske maše, pri kateri večkrat bere berilo ali na-

KDOR IMA SRCE

KDOR IMA SRCE,
ZNA ZA DOM, SOLZE,
ZA SLOVENSKE DOMOVINE RAJ.
ZANJO RAD ŽIVI,
ZANJO HREPENI,
NJO, LE NJO BO LJUBIL VEKOMAJ.

ČVRST SLOVENCEV ROD
VAM PREBIVA TOD,
OJ, PRIJAZNOST ČISTA TU CVETÉ,
VSAK PRIJAT'LA 'MA,
ZVEST OBJAME GA,
TO NAVADA STARА TUKAJ JE.

OD SNEŽNIH PLANIN
DO TRTIC DOLIN
MILE PESMICE POVSOD POJO,
SLOVEN'C JE RAD VESEL,
KAJ, DA NE BI PEL,
NJEMU PESMI IZ SRCA TEKO.

poveduje prošnje, je bila tudi članica mladinskega pevskega zbora "Zarja" in folklorne skupine, zdaj pa pomaga pri pastoralnem župnijskem svetu z raznimi storitvami, ki spadajo v njeno računovodsko stroko.

Jožici čestitamo k njenim dosedanjim uspehom in ji iz srca želimo, da bi ostala vedno zavedna avstralska Slovenka.

MLADINCI, ali že kaj mislite in se pripravljate na letošnji 20. MLADINSKI KONCERT, ki bo tokrat v Adelaidi med šolskimi počitnicami dne 24. septembra? Že dvajsetič vam je dana prilika, da se srečate iz vseh strani širne Avstralije, se spoznate, na odru pokažete svoje talente in obenem ocenjujete nastope drugih.

Kdor bi želel nastopiti, posameznik ali kot skupina, naj se čim prej prijaví v najbližjem slovenskem verskemu središču.

Pogoji so isti kot doslej. Nastopajo lahko nad triajst let stari (kakega mlajšega člana ima lahko samo skupina) slovenskega rodu (le v skupini je lahko tudi član druge narodnosti).

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desetih do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:

ADVANCE BANK CENTRE – Level 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.

Številka telefona je (06) 243 4830.

Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pa pošljajte na naš poštni predel: EMBASSY OF SLOVENIA,

P. O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

SLOVENSKI AMERIŠKI SVET (Cleveland, Ohio, ZDA) avstralskim Slovencem!

Prihodnje leto - 1995 - bo poteklo petdeset let od takrat, ko so reke beguncev zapuščale slovensko zemljo in bežale, pred poplavou krvave komunistične zablode, ki ji je uspelo s pomočjo Sovjetov in s preslepitvijo zahodnih zaveznikov prilastiti si oblast nad njo. Po vrnitvi domobranec in množičnih pokoljih je nas, preživele, usoda razsejala po vsem svetu. Z neomajno vero v zmago resnice, katere živi pričevalci smo bili, smo doživeli dan, ko se je malik, pred katerim so zmagovalci priejali svoje orgije, zatirani in stiskani pa so morali poklekovati predenj - končno zrušil v prah.

Ko se na obzorju kaže bližajočih se petdeset let, daje Slovenski ameriški svet pobudo, da ob petdesetletnici politična emigracija iz vseh delov sveta skupno obišče domovino, poroma na množična grobišča naših pobitih dragih na Rogu in Teharjah, obišče Vetrinj in se pokloni na Brezjah Mariji Pomagaj, Materi beguncev, ki nas je na težki poti spremjalna in varovala ter nas tolažila v trpljenju in stiskah. S svojimi otroki bi obiskali svoje rodne domove, od katerih smo se pred pol stoletja s solzami v očeh poslavljali, pokazali otrokom lepote naše rodne zemlje in zgodovinske znamenitosti, od koder izvira njihov rod od davnih dni nazaj. Obenem naj bi bilo to tudi skupno srečanje starih znancev iz begunskih poti in taborišč.

Slovenski ameriški svet vabi vse politične emigrante iz vseh celin in dežela, da se pridružijo tej zamisli: Slovenci, ki žive v večjih ali manjših skupinah ali kot posamezne družine v ZDA, Kanadi, Argentini in drugih južnoameriških

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

državah, v Avstraliji, Novi Zelandiji, v državah Zahodne Evrope in kjer koli še. Dragi člani naše skupne begunske družine, Slovenski ameriški svet vas vabi, da se oklenete te zamisli ter jo šrite v svoji okolici, v svojih društvih in organizacijah. Te pa posebej vabimo, da stopijo v stik z nami, da izmenjammo mnenja in jih usklajujemo ter oblikujemo podroben načrt. Slovenski ameriški svet bo sam izvedel organizacijo za ZDA, v drugih deželah pa naj bi to prevzele slične organizacije. Pričakujemo Vašega skorajnjega odziva.

Anton Oblak
tajnik

Dr. Mate Roesmann
predsednik

Naš naslov:

Slovenski Ameriški Svet
24300 Yosemite Drive
Euclid, Ohio 44117 USA

Tel.: (216)481-9150
Fax: (216)481-9150
ali (216)951-3629

CLAREMONT, TAS. - Sporočiti moram žalostno novico, da mi je umrla draga žena ANTONIJA SLANA. Ker sva bila oba dolgoletna naročnika in bralca Misli, je prav, da pride v

GLAS SLOVENIJE

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI ČASNICKRVI IN EDINI 14-DNEVNIK V AVSTRALIJI

Vam redno prinaša politične, gospodarske, kulturne in druge vesti in zanimivosti iz Slovenije, iz diplomatsko konzularnih predstavnosti ter iz slovenske skupnosti

SAMO \$ 4.00 MESECNO

Letna naročnina \$ 50.00, polletna \$ 30.00

PODPRITE NAŠ SLOVENSKI TISK

Naročilnice poslati na naslov: GLAS SLOVENIJE,
265 Nicholson Str., Footscray, Victoria 3011

Za pomoč in nasvet za zmerno ceno

KOBAL & ASSOCIATES SOLICITORS & ATTORNEYS

Dorothy Kobal B.Com L.L.B.

81 Sporing Ave,
(P.O. Box KL 806) Kings Langley 2147
(T) (02) 838 0334 (Fax) (02) 674 4583

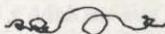
Conveyancing, Wills & Probate, Small Business, Litigation and General Advice.

češčenje farne zavetnice. Poleg župne cerkve mora skrbeti še za tri podružnice.

V fari sv. Eme, v vasi Sodna vas, živi družina **Krašovec**, iz katere je izšlo kar pet bratov duhovnikov, vsi živi in zdravi na njihovih mestih. Eden je profesor bogoslovja in trikratni doktor bibličnih ved, eden pa dekan v Rogaški Slatini.

Vsekakor je cerkev sv. Eme vredna naše pomoči. Vsem, ki letos potujete domov na obisk, pa svetujem, da se ustavite tudi pri tej prijazni cerkvici na hribčku, kjer stoluje in pazi na slovenski rod naša svetnica Ema. Saj je samo en skok od Atomskih toplic v Podčetrtek, ki jih obiskujejo ljudje iz vseh evropskih dežel. Samo malo naprej, pa smo v Rogaški Slatini, ki je tudi svetovno znana po toplicah, radenski vodi in najbolj priznanimi hoteli na Štajerskem.

Pozdrav vsem bralcem Misli! - **Jože Vah**

Tone pripoveduje omizju: "Preden grem zvečer od doma, vedno stavim z ženo za petdeset centov, da bom doma najkasneje do polnoči."

"In?"

"Pustim ji veselje, da ona dobi stavo."

Vsak človek mora imeti v življenju neki cilj," razlagata učitelj. "Kakšen cilj imaš ti, Niko?"

"Rad bi postal vas predstojnik, gospod učitelj."

V šoli. "Alenka, ali štejemo kravo k sesalcem?"

"Ne, krave ne, pač pa telička."

REŠITEV križanke prejšnje številke:

Vodoravno: 1. pre; 4. skušnja; 10. go; 11. rep; 12. tiran; 13. Dore; 15. Edi; 16. Avar; 17. nebo; 18. ro; 19. oni; 20. Nil; 21. BŽ; 23. oveli; 24. Sluga; 25. DS; 26. EI; 27. Ig; 28. oil; 29. LDS; 31. trdota; 32. Pavel; 34. IE; 35. voda; 36. ale; 38. P.B.; 39. Janja; 41. nit; 42. jež; 43. si; 44. do; 45. Kajn; 47. Knorr; 48. A.A.; 49. omara; 52. oda; 54. obala; 55. Ivana; 56. ljubezen; 58. nag; 60. pa; 61. et; 62. ono; 63. oko; 64. car; 65. Onasis. — Navpično: 1. prerokovanje; 2. redovnica; 3. epi; 4. in 43; Stanislav Škrabec; 5. kivi; 6. ura; 7. šar; 8. NN; 9. Adelaide; 10. grob; 14. ob; 17. Nigrija; 19. old; 20. NU; 22. Žiga; 24. sosed; 27. Italijanka; 30. dvojina; 33. landrover; 36. Ana; 37. Etna; 38. pž; 40. Jordan; 49. oblak; 50. maj; 51. alu.; 53. A.N.; 55. iz; 57. Eta; 58. nos; 59. gos; 60. po; 62. on.

Rešitev so poslali: Ivanka Študent, Lidija Čušin, Jože Grilj, Ida Ponikvar, Ivan Podlesnik, Nevenka Ščinkovec, Vinko Butala, Francka Anžin. Žreb je izbral Lidijo Čušin.

DOPOLNJEVANKA

1. - - - E -
2. - R - - - -
3. - - - O -
4. - L - - - -
5. - - - - A -
6. - A - - -
7. - - - - J -
8. - E - - - - -
9. - - - - T -
10. - L - - - -

Vstavi pravilne besede, ki pomenijo: 1. znak ljubezni; 2. skoraj več kot običajna lepot; 3. gora na Primorskem; 4. svoj čas je bil to rod privilegirancev; 5. sledi srečanju dveh poznanih si oseb; 6. ena priljubljenih otroških igračk; 7. udeleženci poročnega slavlja; 8. če je prazna, ne velja dosti; 9. med izdelki ribniške suhe robe ga najdemo; 10. navadno je v zvezi z dimom.

Če si izbral in vstavil pravilne besede, ti bo ena vrst črk od zgoraj navzdol povedala v teh "Mislih" zelo poudarjeno ime.

REŠITEV pošljite na uredništvo do 15. maja, ko bomo žrebali zmagovalca.

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

+ Nikotin je nekaj milijard vreden dim.

+ Celih petdeset let smo kovali bratstvo in enotnost, na koncu so nam ostali le žeblji za masovno križanje.

+ Junaki umirajo zato, da strahopetci preživijo.

+ Vse kalibre strelskega orožja je znal na pamet, nikdar pa še ni slišal za Njegoša in Vuka Karadžića.

+ Uš skoči iz generalove na desetarjevo glavo in desetar zavpije: "Razumem, druže generale!"

+ Nad Balkonom bi tudi božje oko potrebovalo okulistico.

+ Pot v prihodnost je na žalost speljana skozi desnjost.

+ Domovina je bila njegova prva ljubezen, ampak poročil se je z drugo.

HOJA ZA KRISTUSOM — Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtni spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Cena 5 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI — V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS — Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo dalo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER — Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. — Cena 10 dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY — O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) — Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišljja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

PRATIKA 1994 Celjske Mohorjeve družbe, zelo pestre vsebine, je na razpolago. Cena pet dolarjev brez poštnine. — Bo kaj naročil za zbirko knjig tega leta Celjske, Celovške ali Goriške Mohorjeve družbe?

Imamo še več drugih knjig iz rodne domovine, zamejstva in zdomstva

LEPOTE SLOVENSKIH CERKOV je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

ZA PEST DROBIŽA je najnovejša pesniška zbirka, ki nam jo poklanja adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena deset dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, pozan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pižače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI — DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for 3 economical groups
departing from Adelaide - Brisbane - Melbourne or Sydney
on 8 / 6 / 94 - 22 / 6 / 94 and 8 / 7 / 94

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE: 8/6/94, 22/6/94 in 8/7/94

Zelo dobre ekonomski prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMOS TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666